

ПРОГРАМА КУЛТУРА

Извршна агенција за образование, аудиовизуелна
дејност и култура ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

ВОДИЧ НИЗ ПРОГРАМАТА

ПРОГРАМА КУЛТУРА (2007 – 2013)

Генерален директорат за образование и
култура http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm

Извршна агенција за образование, аудиовизуелна дејност и
култура http://eacea.ec.europa.eu/culture/index_en.htm

* Англиската верзија е оригиналниот текст на Водичот низ Програмата за Култура 2007 - 2013

* Министерството за култура на Република Македонија интервенираше во текстот заменувајќи ја референцата Поранешна Југословенска Република Македонија со уставното име “ Република Македонија“ / Македонија

СОДРЖИНА

ПРВ ДЕЛ: ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ПОГЛАВЈЕ I: Вовед

- I.1 Основа
- I.2 Намена на Водичот низ програмата за култура 2007-2013
- I.3 Цели и компоненти на Програмата за култура
  - I.3.1 Цели на Програмата
  - I.3.2 Компоненти на Програмата
- I.4 Линкови со годините посветени на специфични теми на европско ниво
- I.5 Кој раководи со Програмата?
  - I.5.1 Европска Комисија
  - 1.5.2 Извршна Агенција
  - 1.5.3 Културно контакт точки
- 1.6 Буџет
- 1.7 Календар

ПОГЛАВЈЕ II:

Процедури за аплицирање и селекција

- II.1 Апликации
- II.2 Процедура за селекција
  - II.2.1 Критериуми на квалификуваност заеднички за сите делови
    - II.2.1.1 Земји кои учествуваат во Програмата
    - II.2.1.2 Квалификувани кандидати
    - II.2.1.3 Други квалификувани критериуми
    - II.2.1.4 Правен статус
  - II.2.2 Критериуми за елиминација
  - II.2.3 Критериуми на селекција
    - II.2.3.1 Оперативен и финансиски капацитет
    - II.2.3.2 Поднесување на независен ревизорски извештај во апликацијата
  - II.2.4 Критериуми за доделување
- II.3 Консултации со Програмскиот Одбор и Европскиот Парламент
- II.4 Доделување на грант
- II.5 Објавување на резултатите на селекцијата

ПОГЛАВЈЕ III:

Финансиски и други услови

- III.1 Финансиски услови
- III.1.1 Пресметување на *грант*
- III.1.2 Ко-финансирање
- III.1.3 Нема двојно финансирање
- III.1.4 Квалификуван период - неретроактивен
- III.1.5 Правило за не-профит
- III.1.6 Гаранција
- III.2 Видови на грант
- III.3 Како се пресметува грантот
- III.3.1 Буџетско финансирање
- III.3.1.1 Прифатливи трошоци
- III.3.2 Паушално (*flat rate*) финансирање
- III.4 Договор за грант или Одлука за грант
- III.4.1 Грант Договор
- III.4.2 Одлука за грант
- III.4.3 Обврски кои произлегуваат од Договорот за грант или Одлуката за грант
- III.4.4 Почитување на крајните рокови
- III.5 Договор за спроведување/Под-договори
- III.6 Достава на извештаи
- III.7 Потврда за завршните сметки
- III.8 Надворешен ревизорски извештај
- III.9 Процедури за исплата
- III.10 Ревизија
- III.11 Видливост, публицитет, експлоатација и дисеминација на резултатите
- III.11.1 Видливост и публицитет
- III.11.2 Експлоатација и дисеминација на резултатите
- III.12 Барање на партнер и информации за активности кои се веќе финансирани
- III.13 Правна основа

ВТОР ДЕЛ: ПОСЕБНИ ДЕЛОВИ НА ПРОГРАМАТА

ПОГЛАВЈЕ IV:

Проекти за соработка (КОМПОНЕНТА 1.1, 1.2.1 и 1.3.5)

- IV.1 Вовед
- IV.2 Поднесување на апликација

- IV.3 Посебни критериуми за квалификуваност
  - IV.3.1 Повеќегодишни проекти за соработка (Компонента 1.1)
    - IV.3.1.1 Квалификувани кандидати
    - IV.3.1.2 Квалификувани проекти
  - IV.3.2 Проекти за соработка/Краткорочни проекти (Компонента 1.2.1)
    - IV.3.2.1 Квалификувани кандидати
    - IV.3.2.2 Квалификувани проекти
  - IV.3.3 Проекти за културна кандидати
    - IV.3.3.2 Квалификувани проекти
- IV.4 Критериуми за селекција
- IV.5 Кои се критериумите за доделување на *грант*?
- IV.6 Финансиски услови
- IV.7 Кога се склучува Договорот за доделување на грант/Одлука за доделување на *грант*?
- IV.8 Услови за плаќање
  - IV.8.1 Пред-финансирање
  - IV.8.2 Финално плаќање

ПОГЛАВЈЕ V: Литературни преводи (Компонента 1.2.2)

- V.1 Вовед
  - V.2 Поднесување на апликација
  - V.3 Посебни критериуми за прифатливост
    - V.3.1 Кој може да аплицира?
    - V.3.2 Кои проекти се квалификувани?
    - V.3.3 Квалификувани јазици
    - V.3.4 Документи кои се поднесуваат во склад со критериумите за квалификуваност
  - V.4 Критериуми за доделување на грант
  - V.5 Финансиски услови
    - V.5.1 Паушален (*flat rate*) начин на финансирање
    - V.5.2 Буџетско финансирање – само за поезија
  - V.6 Договор за доделување на грант/ Одлука за доделување на грант
  - V.7 Услови за плаќање
    - V.7.1 Пред-финансирање
    - V.7.2 Финално плаќање
-

ПОГЛАВЈЕ VI: Поддршка на Европски културни фестивали (Компонента 1.3.6)

- VI.1 Вовед
- VI.2 Годишна или повеќегодишна поддршка
- VI.3 Поднесување на апликации
- VI.4 Посебни критериуми за прифатливост
  - VI.4.1 Квалификувани кандидати
  - VI.4.2 Квалификувани проекти
- VI.5 Критериуми за селекција
- VI.6 Критериуми за доделување на грант
- VI.7 Финансиски услови
- VI.8 Употребување на Договорот за грант или Одлуката за грант
- VI.9 Услови за плаќање
  - VI.9.1 Пред-финансирање
  - VI.9.2 Финално финансирање

ПОГЛАВЈЕ VII: Поддршка на организациите активни на европско ниво во областа на културата (Компонента 2)

- VII.1 Вовед
  - VII.1.1 Три категории
    - а) Амбасадори
    - б) Мрежи за застапување
    - в) Платформи за структуриран дијалог
  - VII.1.2 Годишна или повеќегодишна поддршка
- VII.2 Поднесување на апликации
- VII.3 Посебни критериуми за прифатливост
  - VII.3.1 Кој може да аплицира?
- VII.4 Критериуми за доделување на грант
- VII.5 Финансиски услови
  - VII.5.1 Ограничување на растот на буџетот во однос на претходните буџетски години
  - VII.5.2 Максимални износи
  - VII.5.3 Постепено намалување на оперативните грантови (правило на намалување)
- VII.6 Како се пресметува грантот?
  - VII.6.1 Паушален (*flat rate*) начин на финансирање
  - VII.6.2 Буџетско финансирање
- VII.7 Услови за плаќање
  - VII.7.1 Пред-финансирање
  - VII.1.2 Финално плаќање

ПОГЛАВЈЕ VIII: Проекти на соработка помеѓу организации вклучени во анализите на културната политика (Компонента 3.2)

- VIII.1 Вовед
- VIII.2 Поднесување на апликации
- VIII.3 Посебни критериуми за квалификуваност
  - VIII.3.1 Квалификувани кандидати
  - VIII.3.2 Квалификувани проекти
- VIII.4 Критериуми на селекција
- VIII.5 Критериуми за доделување на грант
- VIII.6 Финансиски услови
- VIII.7 Употребување на Договорот за грант или Одлуката за грант
- VIII.8 Услови за плаќање
  - VIII.8.1 Пред-финансирање
  - VIII.8.2 Финално плаќање

ПОГЛАВЈЕ IX Речник на клучните термини – Поимник

ПРВ ДЕЛ: ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ПОГЛАВЈЕ I:

Вовед I.1.

Историја

Културата е релативно млада сфера на дејствување за Европската Заедница (ЕУ), барем од правна гледна точка: правната основа за делувањето на ЕУ на ова поле беше воведена во 1992 со Договорот од Маастрихт (Maastricht Treaty)¹. Нејзината цел е да ја поттикне и поддржи соработката помеѓу земјите во Европа, за да го потенцира културното наследство од заеднички интерес на европските земји.

Европската Комисија (понатаму во текстот „Комисијата“) ја поддржува културата² на два начини:

- преку политиките, главно политиките за култура³, но исто така преку нагласување на културната димензија во други области од интерес на ЕУ, како на пример, во политиката на конкуренцијата или производството;
- и преку финансиска поддршка, првенствено преку Програмата за култура (2007-2013)⁴ (понатаму „Програмата“), но исто така и преку активности во склоп на рамката за спроведување регионални политики⁵.

Двата аспекта се тесно поврзани затоа што Програмата е дизајнирана со цел да служи за развој на политиката на полето на културата и како финален производ да ги промовира заедничките културни вредности, стремејќи се кон унапредување на културното наследство заедничко за народите на Европа.

Фокусот на овој Водич во најголем дел е насочен кон делови од Програмата за култура, како и сите останати дејства или активности на ЕУ кои се надвор од нејзината финансиска рамка. Се применува од денот на објавувањето⁶ на веб-страницата на Извршната агенција за едукација, аудиовизуелна дејност и култура (понатаму „Извршната агенција“). Англиската верзија е оригиналниот текст на Водичот низ Програмата. Комисијата го задржува правото за врши измени на Водичот низ Програмата за култура 2007-2013, со цел, меѓу другото, да се прилагоди на Програмата за работа на Комисијата во областа на културата, како и на Работниот план за култура на Советот на Европската заедница.

Ажурираната верзија ќе биде објавена на веб-страницата на Извршната агенција.

I.2. Намена на Програмскиот водич

Овој Програмски водич има за цел да им помогне на сите заинтересирани за разработка на проекти или добивање на финансиска поддршка за нивните постојани активности во рамките на Програмата за култура (2007-2013). Им помага да ги разберат целите и структурата на компонентите (strands) на Програмата, па оттука и видовите на активности кои можат (или не можат) да бидат поддржани.

Воедно, Водичот нуди детални информации за она што е потребно за аплицирање и кое ниво на грант може да биде одобрено.

---

¹Член 151, претходно 128 и иден член 167 од Договорот за функционирање на Европската Унија по стапувањето на сила на Лисабонскиот Договор.

²http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm

³Веб-страница на Политиката за култура: http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc397_en.htm

⁴Установено за периодот 2007-2013 од страна на Европскиот Парламент/Одлука на Советот бр. 1855/2006/ЕС донесена на 12 декември 2006 година и објавена во Службениот весник на Европската Унија бр. L 372 на 27 декември 2006 година.

⁵http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

⁶Водичот низ Програмата е објавен во Службениот весник на Европската Унија бр. C 141/27 на 7 јуни 2008

⁷<http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>

Овој Водич нуди објаснувања во однос на процедурата за селекција и општите правила кои се важни за оние апликации за грантови од ЕУ кои се одбрани на крајот од оваа процедура.

Врз основа на погоре кажаното, Водичот ги содржи основните услови за аплицирање за финансиска поддршка според Програмата за култура⁸, обезбедувајќи им на културните оператори една цела палета на финансиски можности кои оваа Програмата ги нуди до 2013 година.

Второ, во интерес на стабилноста и планирањето, овој Водич нуди Календар за поднесување и оценка на апликациите, кој ќе важи за целото времетраење на Програмата. Ова ќе придонесе за поделотворно и подолгорочно планирање на организациите кои се заинтересирани за развој на активности според оваа Програма.

Трето, Водичот ги содржи сите мерки за поедноставување на процедурите воведени во тековната Програма за култура. Истовремено, тој обезбедува детална и стабилна дефиниција на барањата кои треба да ги запази секој од типовите на проекти.

Употребата на овој Водич е начин за исполнување на следните услови:

- усвојување на годишната работна програма на Програмата Култура од Комисијата, следејќи ги упатствата на Програмскиот Комитет
- усвојување на финасирањето на Програмата Култура од Европскиот Парламент и Совет во рамките на годишниот буџет на Европската Унија

Исто така, ги групира на едно место карактеристиките на Програмата кои се заеднички за сите компоненти (*strands*) и на тој начин обезбедува подобар преглед на начините на кој секоја од компонентите е поврзана со општите цели на Програмата.

Потребните формулари и документи за аплицирање се достапни преку веб - адресите посочени во соодветните Поглавја на овој Водич, а се' со цел да се овозможи полесен пристап за апликантите.

---

⁸ По исклучок, една или повеќе опции кои можат да бидат финансирани со средствата на Програмата, а во врска со специфични активности кои не се набројани во овој Водич може да бидат објавени надвор од рамките на Водичот или пак можат да бидат вклучени во некои од понатамошните верзии.

I.3. Цели и компоненти на Програмата Култура

I.3.1. Цели на програмата

Програмата е основана со цел да ја унапреди културната област заедничка за жителите на Европа, а која почива врз заедничко културно наследство, преку развој на активностите на соработка помеѓу културните оператори од земји учеснички во Програмата⁹.

Програмата е насочена кон три специфични цели:

- промоција на транснационалното движење на луѓето кои работат во секторот на културата
- поддршка на транснационалната циркулација на културните и уметничките дела и продукти
- промоција на интеркултурен дијалог

Програмата има флексибилен, интердисциплинарен пристап и се фокусира врз потребите искажани од страна на културните оператори во текот на јавните консултации од кои произлезе таа да е осмислена на овој начин.

Активностите кои се поддржани со Програмата припаѓаат на три главни типологии кои кореспондираат со компонентите (strands) на Програмата. Тие се претставени во Вториот дел од овој Водич, кој ги набројува сите критериуми и барања за аплицирање.

Понатаму е направен краток опис на секоја од компонентите.

I.3.2. Компоненти на програмата

Поддршка на проекти од културата (Прва компонента)

Културните организации имаат поддршка за проектите со цел да работат заедно и преку границите и да создаваат и спроведуваат активности од областа на културата и уметноста.

Тежиштето на оваа компонента е да им помогне на организациите како што се театрите, музеите, професионалните здруженија, истражувачките центри, универзитетите, културните и јавни институции од различни земји кои учествуваат во Програмата, да соработуваат со цел различните сектори да може да работат заеднички и да го прошират својот културен и уметнички досега и надвор од границите.

Оваа компонента е поделена на пет категории, кои понатаму се подетално објаснети.

---

⁹ Види Поглавје II.2.1.1 за листата на квалификувани земји

Компонента 1.1: Повеќегодишни проекти за соработка (од три до пет години)

Во првата категории спаѓаат повеќегодишни, транс-национални културни линкови, а целта е поттикнување на соработката меѓу минимум шест културни оператори од најмалку шест земји кои учествуваат во Програмата, кои треба во рамките на секторите да развијат заеднички културни активности во период меѓу три и пет години. На годишно ниво на располагање се средства во износ меѓу 200.000 ЕУР и максимум 500.000 ЕУ, но поддршката од ЕУ е ограничена на максимум 50% од вкупната **квалификувана вредност**. Финансирањето е наменето да го потпомогне поставувањето или географското проширување на проектот и да го направи одржлив и по завршувањето на финансирањето.

Компонента 1.2.1: Проекти за соработка (до дваесет и четири месеци)

Втората категорија ги опфаќа активностите кои се заеднички за најмалку три културни оператори, кои работат во рамките на секторите, а кои потекнуваат од најмалку три земји учеснички во Програмата, во текот на максимум две години. Активностите кои истражуваат начини за долгорочна соработка се во особен фокус. Средствата кои се ставени на располагање се во износ меѓу 50.000 ЕУР и 200.000 ЕУР, но поддршката од ЕУ е ограничена на максимум 50% од вкупната **квалификувана вредност**.

Компонента 1.2.2: Проекти за литературен превод (до дваесет и четири месеци)

Третата категорија се однесува на поддршката на проекти за превод. Поддршката на ЕУ за литературните преводи е насочена кон збогатување на знаењата од областа на литературата и литературното наследство на европските пријатели по пат на промоција на размената на литературни дела помеѓу земјите. **На издавачките куќи може да им бидат доделени грантови за превод и објавување на литературни дела од еден на друг европски јазик.** Ставени се на располагање средства во износ меѓу 2.000 ЕУР и 60.000 ЕУР, но поддршката на ЕУ е ограничена на максимум 50% од вкупната **квалификувана вредност**.

Компонента 1.3.5: Проекти за соработка со трети земји (до дваесет и четири месеци)

Четвртата категорија поддржува проекти за соработка со трети земји кои се насочени кон културна размена меѓу земјите кои учествуваат во Програмата и Трети земји, кои потпишале договор за асоцијација и соработка со ЕУ, под услов тие да содржат одредби со кои се регулира прашањето за култура. Секоја година, една или повеќе земји од групата на Трети земји се избрани за таа конкретна година. Секоја година, земјата/земјите се истакнуваат на веб-страницата на Извршната агенција најмалку четири месеци пред крајниот рок за поднесување на барањето посочено во Поглавјето 1.7.

Активноста мора да генерира конкретна и меѓународна димензија на соработка. Проектите за соработка вклучуваат најмалку три културни оператори, од најмалку три квалификувани земји и културна соработка со најмалку една организација од избраната земја од групата на Трети земји и/или вклучуваат активности од областа на културата кои се одвиваат во избраната земја од групата на Трети земји. На располагање се ставени средства во износ помеѓу 50.000 ЕУР и максимум 200.000 ЕУР, но поддршката на ЕУ е ограничена на максимум 50% од вкупната квалификувана вредност.

Компонента 1.3.6: Поддршка на Европски културни фестивали

Целта на оваа компонента е поддршка на фестивали кои имаат европска димензија и допринесуваат за генералните цели на Програмата (мобилност на професионалци, циркулација на дела и интеркултурен дијалог). Максималниот износ на грантот е 100 000 ЕУР, и претставува 60% од квалификуваните трошоци. Може да се поддржи едно или три изданија на фестивалот.

Компонента 2: Поддршка на организации кои се активни на полето на културата на ниво на Европа

На културните организации кои работат, или сакаат да работат на полето на културата на ниво на Европа може да им биде доделена поддршка за оперативните трошоци. Оваа компонента се однесува на организациите кои го промовираат чувството за споделено културно искуство со вистински европски димензии.

Грантот доделен за оваа компонента е поддршка на оперативните трошоци настанати од континуираните активности на организацијата - корисник. Ова темелно се разликува од било кој друг грант кој може да биде доделен според некој друг дел од Програмата. Поглавјето III.2. содржи детален опис на поддршката за оперативните трошоци и грантот.

Три категории на организации се квалификувани за оваа компонента од Програмата (Поглавјето VII содржи подетален опис на секоја категорија):

- а) Амбасадори
- б) Застапнички мрежи
- в) Платформи за структуриран дијалог

Зависно од категоријата за која аплицира организацијата, на располагање се средства од 100.000 ЕУР до 600.000 ЕУР, но поддршката на ЕУ е ограничена на максимум 80% од вкупната квалификувана вредност. (Види го поглавјето VII.5.2 за максимална поддршка)

Компонента 3: Поддршка на процесот на анализа и прибирање на информации, на нивното дистрибуирање, како и на постигнувањето на максимално влијание на Проектите на полето на културната соработка

Програмата го поддржува процесот на анализа и дистрибуција на активностите со чија помош се собираат и се врши истражување на резултатите во прилог на потребата за обезбедување силни квантитативни сведоштва во секторот за култура и нивна проценка во светлината на целите на Програмата. Исто така, се јавува потреба за обезбедување на информации за Програмата за култура насочена кон уметници и културни оператори на локално ниво. Поради ова, Културните контакт точки¹⁰ се финансираат во сите **земји учеснички во Програмата**.

Програмата нуди поддршка за спроведување на анализи на полето на европската културна соработка и развојот на европската политика за култура. Целта на оваа поддршка е зголемување на обемот и квалитетот на информациите и податоците за развој на компаративни податоци и анализа на културната соработка на европско ниво, особено во однос на креаторите и играчите во културата, циркулацијата на уметничките дела и уметничките и културни продукти и меѓукултурниот дијалог.

Програмата, исто така, го поддржува прибирањето и дистрибуцијата на информации и активности насочени кон постигнување на максимумот од влијанието на проектите. Ја промовира размената на искуства и позитивна пракса и дистрибуцијата на информации во однос на Програмата, како и транс – европската културна соработка во широка смисла.

---

¹⁰ За повеќе информации види Поглавје I.5.3

Компонента 3.2: Проекти на соработка помеѓу организации вклучени во анализи на културната политика

Оваа категорија ги поддржува проектите на соработка помеѓу приватните или јавните организации (како на пр. културните одделенија на националната, регионалната или локалната власт, културните опсерватории или фондации, универзитетските одделенија специјализирани за културни работи, професионални организации и мрежи) кои имаат директно и практично искуство во анализи, евалуација или влијателна проценка во културните политики на локално, регионално, национално и/или европско ниво, посветени на една или на повеќе од трите посочени цели на Европската агенда за култура¹¹:

- Промоција на културна разноликост и интеркултурниот дијалог
- Промоција на културата како катализатор за креативност во рамките на Лисабонската стратегија за пораст и работа
- Промоција на културата како витален елемент во интернационалните врски на Унијата, имплементирајќи ја УНЕСКО Конвенцијата за заштита и промоција на разновидноста на културните изразувања¹²

Активностите мора да вклучуваат најмалку три организации кои се правно основани во најмалку три држави кои учествуваат во Програмата.

Максималната вредност на грантот е 120.000 ЕУР годишно што претставува максимум 60% од квалификуваните трошоци.

Поддршка се дава на следниве активности:

- Секретаријат и координација на групациите;
  - Размена, анализи, споредба и консолидација на постоечките квантитативни и квалитативни податоци и методи на евалуација;
  - Продукција на повици и препораки за нови методи на евалуација или квантитативни или квалитативни податоци;
- Започнувањето на нови одредени студии или збирки на податоци не е покриено
- Извештај и ширење на сознанијата на ниво на Европска Унија;

1.4 Врски со годините посветени на специфични теми на ниво на Европа

Програмата исто така се стреми кон создавање на врски со активностите поврзани со годините посветени на специфична тема на ниво на Европа.

2010: Година на борба против сиромаштијата и социјалната неправда

2011: Година на волонтирање

---

¹¹ Види Комуникација на Европската Агенда за култура во глобаризираниот свет, COM (2007),2004, final
http://europa.eu/legislation_summaries/culture/l29019_en.htm

¹² http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=31038&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

I.5 Кој раководи со Програмата?

I.5.1 Европската Комисија

Генералниот Директорат за образование и култура на Европската комисија (DGEAC) е одговорен за Програмата и директно управува со некои од активностите, додека имплементацијата на најголем дел од нив се делегирани¹³ преку Извршната агенција за Образование, аудиовизуелна дејност и култура која работи под нејзина контрола со седиште во Брисел (Белгија).

Следните активности, од кои сите спаѓаат во Компонента 1.3 од Програмата, освен последната, се управувани директно од Комисијата и не се дел од овој Водич (насоките за овие активности се достапни на веб страната на Комисијата како што е посочено до секоја активност):

- Поддршка на европските културни метрополи¹⁴
- Доделување на европски награди на полето на културата¹⁵
- Поддршка на соработката со меѓународните организации¹⁶
- Посебни активности¹⁷
- Поддршка на процесот на прибирање и дистрибуција на информации и постигнување максимално влијание на проектите на полето на културната соработка¹⁸ (дел 3.3).

I.5.2 Извршна Агенција

Сите останати активности во рамките на Програмата, наброени подолу се спроведуваат од страна на Извршната агенција. Насоките за нив се дадени во Водичот, освен поддршката за културните контакт точки и поддршката за анализи во полето на културната соработка (компонента 3.2)

- Повеќегодишни Проекти за соработка (Компонента 1.1 – види Поглавје IV за подетални информации)
- Проекти за соработка (Компонента 1.2.1 – види Поглавје IV за подетални информации)
- Проекти за литературни преводи (Компонента 1.2.2 – види Поглавје V за подетални информации)
- Проекти за културна соработка со Трети земји (Компонента 1.3.5 – види Поглавје VI за подетални информации)
- Поддршка на Европски културни фестивали (Компонента 1.3.6 – види Поглавје VI за подетални информации)
- Поддршка на организации активни на ниво на Европа на полето на културата (Компонента 2 - види Поглавје VII за подетални информации)
- Поддршка на Културните контакт точки (дел 3.1)
- Поддршка на анализите на полето на културната соработка (дел 3.2)
- Проекти на соработка меѓу организации вклучени во анализите од областа на културната политика (Компонента 3.2 - види Поглавје VIII за подетални информации)

¹³ Одлука на Комисијата од 26 април 2007 со која се делегираат правата на Извршната агенција за образование, аудиовизуелна дејност и култура со осврт на резултатите од задачите поврзани со имплементацијата на заедничките програми од полето на образованието, аудиовизуелната дејност и културата, особено со вклучување на имплементацијата на измените во заедничкиот буџет бр. С(2007) 1842, направени на 26 мај 2008.

¹⁴ http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc413_en.htm

¹⁵ http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc511_en.htm

¹⁶ http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc403_en.htm

¹⁷ http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc417_en.htm

¹⁸ http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc505_en.htm

I.5.3. Културни контакт точки (Cultural Contact /CCP)

Во процесот на централизација на Програмата, од голема важност е да се обезбедат информации и да се изработи водич на национално ниво, за заинтересираните субјекти за аплицирање за Програмата.

Намената на Водичот е задоволување на општите потреби од информации, а Културните контакт точки (Cultural Contact /CCP) се основани во сите земји учеснички во Програмата со цел да им помогнат на организациите кои сакаат да аплицираат, обезбедувајќи им ги потребните упатства за функционирањето на Програмата и обезбедувајќи конкретна помош во подготовката на нивните апликации.

Културните контакт точки (Cultural Contact /CCP) се одговорни за промовирање на Програмата и овозможување полесен пристап до неа, со цел постигнување на целисходно, делотворно дистрибуирање на практичните информации во однос на имплементацијата, активностите и можностите за финансирање се' до нивото на самите културни оператори.

Кофинансирани од Програмата за култура и секоја од земјите, овие Контакт точки исто така ги помагаат промоторите на проекти во нивните активности на дистрибуција на информациите.

Списокот на Културно контактните точки (Cultural Contact Points/CCP) може да се најде на:

http://ec.europa.eu/culture/annexes-culture/doc1232_en.htm

I.6. Буџет

Вкупниот буџет на Програмата е 400 милиони ЕУР¹⁹ за периодот 2007-2013. Годишниот буџет, вклучувајќи ги и активностите кои не се дел од овој Водич варира од 43 милиони ЕУР до 58 милиони ЕУР, зависно од годината.

На предлог на Комисијата, прегледот на Годишниот буџет по Компонента (согласно измените индицирани понатаму) е одобрен од страна на *Програмскиот одбор*. Во текот на севкупното времетраење на Програмата, приближно 77% од вкупниот буџет ќе биде наменет за Компонента1, 10% за Компонента2 и околу 5% за Компонента 3. Останатите износи се распределени за покривање на општите, административните и техничките трошоци на Програмата.

Доделувањето на грантовите е условено од усвојувањето на годишниот буџет од страна на буџетските власти за разните компоненти спомнати во овој Водич. Годишниот преглед на средства ќе биде објавен на веб страната на Извршната агенција веднаш штом ќе биде усвоен.

---

¹⁹ Земјите учеснички во Програмата кои не се членки на Европската Унија исто така учествуваат во буџетот на Програмата

I.7. Календар 2008 – 2013

Роковите за поднесување на апликациите го покриваат целокупниот период на времетраење на Програмата и се распоредени на следниот начин:

Активност	Рок за аплицирање	Објава на резултатите од селекцијата најкасно	Почетен датум	Времетраење
Компонента 1.1. Повеќегодишни проекти за соработка	1ви октомври 12:00 часот	31ви март наредната година	Помеѓу 1ви мај наредната година и 30 април по наредната година	3-5 години
Компонента 1.2.1. Проекти за соработка	1ви октомври 12:00 часот	28 февруари наредната година	Помеѓу 1ви мај наредната година и 30 април по наредната година	Макс. 24 месеци
Компонента 1.2.2. Проекти за литературен превод	3 ти февруари	31 јули истата година	Помеѓу 1ви септември и 31 август наредната година	Макс. 24 месеци
Компонента 1.3.5 Проекти за Културна соработка меѓу третите земји	3 ти мај 12:00 часот	31 август Истата година	Помеѓу 1ви ноември и 31 октомври наредната година	Макс. 24 месеци
Компонента 1.3.6 Поддршка на европски културни фестивали	15 ти ноември	31 март наредната година	Помеѓу 1 мај наредната година и 30 април по наредната година	Макс. 12 месеци
Компонента 1.3.6 Рамковно партнерство (3 години) за европски културни фестивали	15 ти ноември 2010	31 март 2011	Помеѓу 1 мај наредната година и 30 април по наредната година	3 x 12 месеци
Компонента 2. Годишен оперативен грант за организациите активни на ниво на Европа на полето на културата: а. Амбасадори; Б. Застапнички мрежи; В. Платформи	15 ти септември 12:00 часот	28 февруари наредната година	Следната финансиска година од поднесувањето на апликацијата	Финансиската година
Компонента 2. Тригодишна рамка за партнерство за организациите кои се активни на ниво на Европа на полето на културата: А. Амбасадори; Б. Застапнички мрежи; В. Платформи	15 септември 2010	28 февруари 2011	Финансиска година 2011	Финансиските години 2011 – 2013
Компонента 3.2 Проекти на соработка меѓу организации вклучени во анализите на културната политика	1 ви октомври истата година 12:00 часот	28 февруари наредната година	Помеѓу 1 мај наредната година и 30 април по наредната година	Мин. 12 месеци Макс. 24 месеци

Ако крајниот рок за пријавување е викенд или државен празник во државата на апликантот, рокот за аплицирање нема да се продолжи и апликантот мора да го земе претходно кажаното предвид кога планира да аплицира.

Во периодот помеѓу крајниот рок за аплицирање и објавувањето на резултатите, во тек е следната процедура:

- Проценка и селекција на апликациите
- Консултација со претставници на земјите учеснички во Програмата во Програмскиот одбор и Европскиот парламент во однос на резултатите од селекцијата што трае најмалку шест недели.

Дури откако ќе се финализираат овие процедури, апликантите ќе бидат информирани за исходот од селекцијата (види Поглавје II.5).

ПОГЛАВЈЕ II. Процедура на аплицирање и селекција

II.1. Аплицирање

Електронски апликации за компонети 1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.3.5 и дел 2

За деловите 1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.3.5 и дел 2 се поставени електронски апликации. Предлозите мора да бидат доставени до крајниот рок одреден за секоја од овие категории, до 12.00 часот (види Календар) употребувајќи ја официјалната електронска апликација која е достапна на веб страната на Извршната Агенција.

Покрај тоа целокупната апликација мора да биде испратена по пошта до крајниот рок (датум на печатот). Целокупната апликација се состои од копија на електронската апликација и потребните релевантни анекси. Апликацијата не се враќа се до завршувањето на процедурата на селекција.

Апликации во печатена варијанта за деловите 1.3.6 и 3.2

За деловите 1.3.6 и 3.2, електронска апликација не е достапна. Мора да се достави печатена апликација која се превзема од веб-страната на Агенцијата и се испраќа по пошта заедно со останатите анекси до крајниот рок за Дел. 1.3.6 и 3.2 (датум на печатот) на адреса на Агенцијата.

За сите делови, пакет- апликацијата (деловите за кои постои електронски апликациски систем) или печатената апликација (за деловите 1.3.6 и 3.2) мора да се пратат по пошта (датумот на печатот е доказ за навремено доставување), по брза пошта (потврдата за прием на пратката служи како доказ за навремено доставување), или, пак, на рака од страна на самите апликанти не подоцна од 16.00 часот на денот на крајниот рок за доставување. Во овој случај, апликантот треба да добие потврда за прием од страна на приемното одделение. Ова одделение работи од 08.00 до 17.00 од понеделник до четврток и од 08.00 до 16.00 во петок, а во сабота, недела и на празници не работи²⁰.

Документацијата не може да се менува по поднесување на апликациите.

Како и да е, Извршната агенција може да стапи во контакт со апликантот во случај на потреба од разјаснување на одредени аспекти.

Адреса на која треба да се пратат предлозите (или да се достават на рака):

Education, Audiovisual & Culture Executive Agency

Culture programme (2007-2013)

Programme Strand _____ [Ве молиме овде да ја посочите го името и бројот на компонентата за која аплицирате]

Avenue du Bourget 1

(BOUR 04/13)

B – 1140 Brussels

Belgium

---

²⁰ 1ви јануари – Нова Година, 2ри јануари – денот после Нова Година, Велигденски понеделник, 1ви мај – Денот на Трудот, 9ти мај – Ден на Европа, 21ви јули – Национален Празник на Белгија, 15ти август – Вознесение, 1ви Ноември – Ден на сите Свети, 24ти декември – Бадник, 25ти декември – Божиќ, 31ви декември – Нова Година.

II.2. Процедура на селекција

Доделувањето на грантовите на ЕУ се раководи од принципите на транспарентност, еднаков третман и недискриминација. За таа цел, дефиниран е еден специфичен сет на критериуми во однос на обезбедување транспарентна процедура на селекција (*т.е. критериуми за квалификуваност, исклучување, селекција, критериуми за доделување на грант*).

Во тек на процедурата на селекција, не смее да се даваат информации за исходот на индивидуалните апликации. Предлозите се проценуваат во согласност со генералната процедура која се одвива низ следните неколку чекори.

II.2.1. Критериуми за квалификуваност

Предлозите најпрвин се проценуваат со цел да се осигура дека се во согласност со генералните критериуми за квалификуваност на сите компоненти на Програмата, како и со специфичните критериуми за квалификуваност кои се применуваат за секоја Компонента.

Следува опис на квалификуваните критериуми кои се однесуваат на сите компоненти на Програмата.

II.2.1.1 Земји кои може да земат учество во Програмата

Земји кои се квалификувани според оваа Програма се:

- Членките на ЕУ²¹;
- ЕЕА²² земјите (Исланд, Лихтенштајн, Норвешка);
- Земји кандидати за членство во ЕУ (Хрватска, Турција, Македонија) плус Србија и Црна Гора

Земјите од Западен Балкан (Албанија, Босна и Херцеговина и Црна Гора) можеби ќе се квалификуваат во иднина, заклучок на Меморандумот за Разбирање во однос на учеството во Програмата²³ на секоја од овие земји.

Сите земји кои не се вброени во горната листа на *квалификувани земји* се нарекуваат *трети земји*.

II.2.1.2 Квалификувани кандидати

Програмата е отворена за учество на сите категории на културни оператори, доколку организациите се однесуваат како не-профитни.

Аудиовизуелните културни индустрии и активности (вклучувајќи ги филмските фестивали) веќе се покриени со Програмата Медиа и тие не се квалификувани под Програмата Култура.

Организациите чија главна активност припаѓа на аудиовизуелниот сектор и се однесуваат како не-профитни организации е квалификувана под компонентата 2 на Програмата Култура во категоријата Мрежи, доколку не постои поддршка од страна на програмата Медиа.

---

²¹ 27-те Членки на ЕУ се: Австрија, Белгија, Бугарија, Кипар, Чешка, Данска, Естонија, Финска, Германија, Грција, Унгарија, Ирска, Италија, Латвија, Литванија, Луксембург, Малта, Холандија, Полска, Португалија, Романија, Словачка, Словенија, Шпанија, Шведска, Обединето Кралство.

²² Европска економска зона

²³ Повеќе информации за тековниот развој за “Третите земји” ќе најдете на веб страната на Извршната Агенција <http://eacea.ec.europa.eu>

II.2.1.3 Други квалификувани критериуми

Еден предлог е прифатлив:

- Ако апликацијата е доставена електронски и пакет-апликацијата е испратена по пошта не подоцна од крајните рокови за поднесување на предлози наведени во Календарот -види Поглавје I.7. (валиден е датумот од печатот на поштенската марка); предлозите кои се доставуваат по факс или електронска пошта не се квалификувани.

- Ако е изработен на еден од официјалните јазици на Европската Унија²⁴

Белешка: *Како и да е, со цел да се забрза процедурата за проценка, се препорачува апликациите да бидат изработени на еден од трите работни јазици на Комисијата (англиски, француски, или германски).*

- Ако е поднесен на електронскиот формулар за апликација

- Ако ја содржи потребната потпишана документација (оригинални потписи на овластените лица), официјално придружно писмо, една принтана верзија на електронската апликација, сите анекси на апликацијата и потребната придружна документација; предлозите што не се комплетирани (т.е. кај кои недостига оригинална документација) до поставениот рок за поднесување, не се квалификувани.

Еден предлог за компонентите 1.3.6 или 3.2 е прифатлив:

- Ако е испратен не подоцна од крајните рокови за поднесување на предлози наведени во Календарот -види Поглавје I.7. (валиден е датумот од печатот на поштенската марка); предлозите кои се доставуваат по факс или електронска пошта не се квалификувани

- Ако е изработен на еден од официјалните јазици на Европската Унија²⁵

Белешка: *Како и да е, со цел да се забрза процедурата за проценка, се препорачува апликациите да бидат изработени на еден од трите работни јазици на Комисијата (англиски, француски, или германски).*

- Ако е поднесен на официјалниот формулар за апликација, навремено компетиран и потпишан како што се бара (оригинални потписи на овластените лица); предлози изработени на рака, нема да се сметаат за квалификувани

- Ако содржи официјално придружно писмо, една копија од апликацијата, сите анекси на апликацијата и потребната придружна документација; предлозите што не се комплетирани (т.е. кај кои недостига оригинална документација) до поставениот рок за поднесување, не се квалификувани.

- Ако кој било од погоре споменатите услови не се исполни во поставениот рок за поднесување на апликациите, апликацијата се смета за невалидна и ќе биде исклучена од процесот на селекција.

Извршната агенција го задржува правото да ги одбие некомплетираните предлози.

²⁴http://europa.eu/abc/european_countries/languages/index_en.htm

²⁵http://europa.eu/abc/european_countries/languages/index_en.htm

II.2.1.4. Правен статус

Со цел да докажат дека правниот статус е квалификуван, кандидатите мора да ги обезбедат следните документи заедно со апликацијата:

Правни субјекти регулирани со јавно право

- Соодветно пополнет и потпишан формулар за идентификација*
- Копија од официјален документ кој го потврдува основањето на субјектот регулиран со јавното право, како и законска одлука, законска уредба или решение

Правни субјекти регулирани со законот за приватни друштва

- Соодветно пополнет и потпишан²⁶ формулар за идентификација*
- Копија од од официјалниот документ кој го потврдува основањето на субјектот регулиран со законот за приватно право како на пример Службен весник или трговски регистар (овој документ мора да содржи име, адреса или регистарски број на субјектот регулиран со законот за приватно право)
  - Копија од уверението за ДДВ обврзник (во земјите каде се идентични бројот од трговскиот регистар и ДДВ бројот, се бара само еден од овие документи)
Основачкиот акт (Статут на друштвото)
  - Артикли за асоцијација

*Формуларите за идентификација на правните субјекти можат да се преземат од следната адреса
http://www.ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm

II.2.2. Критериуми за елиминација

Кандидатите кои аплицираат мора да изјават дека не се наоѓаат во ни една од ситуациите опишани во Членовите 93 (1), 94 и 96 (2) (а) од Финансиската регулатива применлива во генералниот буџет²⁷ на Европската Унија (понатаму „Финансиска регулатива“) посочена подолу.

Кандидатите се елиминираат од учество на конкурсот ако се наоѓаат во која било од следниве ситуации:

- Процедура на банкрот или ликвидација, нивните работи се регулираат од страна на надлежниот суд, имаат склучено договор со кредитори, нивните деловни активности се суспендирани, предмет се на процедури во врска со погореспоменатите прашања, или се дел од било каква аналогна ситуација која произлегува од слични процедури кои произлегуваат од националната легислатива или регулатива
- Осудени се за злоупотреба на службената должност со пресуда којашто има сила на *res judicata*
- Обвинети се за лошо раководење со работата, што може да се докаже, а надлежните можат да го потврдат
- Не ги исполниле обврските кои се однесуваат на подмирувањето на придонесите за социјално осигурување или трошоците за данок во согласност со законските одредби на земјата во кои се основани или пак, на земјата во која е основана договорната страна или оние земји каде што се извршува договорот

²⁶ Не посочувајте број за ДДВ доколку не сте ДДВ обврзник

²⁷ Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002, со измените и дополнувањата.

http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm

- Кандидатите се предмет на пресуда која има сила на *res judicata* за измама, корупција, инволвираност во криминална организација или која било нелегална активност спротивна на финансиските интереси на Европската Унија

- Се предмет на административна казна како што е регулирано со Член 96 (1) на Финансиската регулатива

На кандидатите не може да им биде доделена финансиска поддршка ако на денот на доделување на грантот, тие:

- Се предмет на конфликт на интереси

- Се виновни за давање на погрешни информации барани од договорен орган како услов за учество во процедурата за доделување на грантот, или пак не ја достават бараната информација

- Се наоѓаат во состјба на исклучување, како што е посочено во Член 93 (1) од Финансиската регулатива за оваа процедура за доделување на грант

- Се предмет на казна која се состои од исклучување од договорите и грантовите финансирани од буџетот за максимален период од 10 години

Во согласност со Членовите од 93 до 96 од Финансиската регулатива, административни и финансиски казни можат да бидат наметнати на апликанти кои се виновни за погрешно претставување или пак не успеале да ги исполнат своите договорни обврски според претходната процедура за потпишување на договорот за доделување грант.

Со потпишување на апликацијата, апликантите потврдуваат дека не се наоѓаат во ниту една ситуација опфатена со членовите 93 (1), 94 и 96 (2)(a) од Финансиската регулатива.

II.2.3. Критериум за избор

II.2.3.1. Оперативен и финансиски капацитет

Предлози кои се во согласност со критериумите за квалификуваност и елиминација се предмет на темелна проценка на основата на оперативниот и финансискиот капацитет на организациите кандидати.

Ова овозможува проценка дали:

Организациите кои аплицираат имаат професионална компетентност и квалификации реализација на предложените активности (оперативен капацитет)

За таа цел, апликантите мора да поднесат:

- Извештај за работата на организацијата за последните две години (10 страни за секој извештај)²⁸
- Куса биографија за лицето/лицата одговорни за целокупната координација/спроведување на предложените активности во име на секоја вклучена организација или за спроведување на Програмата за работа на организацијата (секоја куса биографија треба да содржи максимум четири страници)

²⁸ Доволно е да се достави официјалниот Извештај за работата на организацијата-апликант. На апликантите им се препорачува да поднесат збирен преглед на англиски, француски или германски јазика со цел да се забрза проценката, а во случај Извештајот за работа да е изработен на некој друг официјален јазик на ЕУ.

Организациите - кандидати имаат стабилни и доволни финансиски ресурси за одржување на предложените активности во текот на времетраењето на проектот или во текот на годината за која грантот е доделен, и да учествуваат во нивното финансирање (*финансиски капацитет*).

За таа цел, кандидатите мора да поднесат:

- Пополнет и потпишан формулар за Финансиска идентификација заверен од страна на банката (во оригинал)
Овој документ може да се преземе од следната адреса:
http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm
- Формулар за финансискиот капацитет на земјата на потекло на организацијата
Документот може да се преземе од следната адреса:
http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm
- За апликациите за акционен грант кој го надминува износот од 25 000 ЕУР, биланс на успех на организацијата како и биланси на состојба за последната финансиска година (не постари од 18 месеци)
- За апликациите за оперативен грант биланс на успех на организацијата како и биланси на состојба за последната финансиска година (не постари од 18 месеци)

Последните две барања не се однесуваат на: Јавни организации и меѓународни организации регулирани од законот за јавно право воспоставени со меѓу-владини договори и професионални агенции основани од страна на тие организации.

II.2.3.2. Извештај од надворешен

ревизор

Грант за проекти

Ако бараниот грант од ЕУ е во износ од над 500.000,00 ЕУР, апликациите мора да содржат ревизорски извештаи изработени од страна на регистриран и независен надворешен ревизор со кои се потврдуваат финансиските состојби за последната година (и во секој случај не постари од 18 месеци).

Ова се однесува единствено на состојбите на апликантот (координаторот).

Оперативни трошоци

Сите барања за оперативен грант (Компонента 2) од над 100.000,00 ЕУР мора да содржат ревизорски извештај, изработен од страна на регистриран и независен надворешен ревизор, со кој се потврдува финансиската состојба за последната година (и во секој случај не постари од 18 месеци).

Ова барање не се однесува на јавни организации и меѓународни организации регулирани со законот за јавно право, како и средни училишта или високообразовни институции или корисници со заедничка или засебна обврска, во случај на договори во кои се инволвирани неколку корисници.

II.2.4. Критериуми за доделување

Критериумите за доделување ја формираат основата за проценка на уметничкиот и културниот квалитет на предлозите во однос на генералните и специфични цели на Програмата, како и фокусот и карактеристиките на секој дел.

Критериумите за доделување се дефинирани за секој дел (*види дел два*).

Квалификуваните предлози се проценуваат од страна на Оценувачката комисија. Оценувачката комисија е составена од претставници на Извршната агенција и Комисијата, а е потпомогната од независни експерти од квалификуваните земји²⁹.

Оценувачката комисија дава препораки за распределба на грантовите. Таа предлага листа на организации или проекти кои заслужуваат грант врз основа на освоените поени.

II.3. Консултација со Програмскиот одбор и со Европскиот Парламент

За сите селекции, листата на предлози за кофинансирање се поднесува до Програмскиот одбор, кој е составен од претставници на квалификуваните земји, за давање мислење и последователно се поднесува на Европскиот Парламент со цел да се исполни неговото право на детален преглед (*right of scrutiny*).

Овој процес трае најмалку шест недели.

II.4. Доделување на грант

Процесот на селекција е финализиран дури откако гореспоменатата процедура е завршена и тогаш листата на избрани процеси за кофинансирање може да биде објавена.

Квалификуваните предлози со највисоки оценки добиваат грант во рамките на лимитите на средства ставени на располагање.

Избраните апликанти добиваат Договор за грант/ *Одлука за грант кој го содржи износот на доделениот грант од ЕУ и ги поставува условите под кои се доделува грантот* (за повеќе информации во врска со Договорот за грант/ *Одлуката за грант видете Поглавје V.8*).

²⁹ Независните експерти се избираат врз основа на отворен повик за изразување на интерес.

II.5. Објавување на резултати

Листата на избрани предлози ќе биде објавена на веб страната на Извршната агенција: http://eacea.ec.europa.eu/culture/index_en.htm

Неуспешните апликанти добиваат писмо со резултатот кој го постигнал нивниот предлог и причината поради која апликацијата не е избрана.

ПОГЛАВЈЕ III. Финансиски и други услови

III.1. Финансиски услови

Како и кај сите грантови на Европска Унија, финансиските придонеси кои се доделуваат со оваа Програма за култура, се предмет на правила кои произлегуваат од Финансиската регулатива. Нивната примена е задолжителна.

Ова Поглавје ги поставува правилата кои се применуваат на сите грантови кои се одобруваат според оваа Програма за култура.

Во Вториот дел ќе најдете поспецифични правила кои дополнително се применуваат на сите грантови доделени според секоја поединечна *Компонента*.

III.1.1. Износ на грантот

Доделениот износ во никој случај не смее да го надмине износот за кој аплицирал субјектот.

Износот кој е доделен со Договорот за грант/Одлуката за грант е максимален, и во никој случај не може да се зголеми.

Финалниот износ ќе биде одобрен дури по проценката на (ако евентуално постои) прелиминарниот и финалниот извештај и може да биде намален по извршената контрола на реалното спроведување на активностите.

Банкарските сметки на корисникот на грантот и на ко-користникот (кога го има) мора да овозможат идентификација на износите уплатени од страна на Извршната агенција.

III.1.2. Кофинансирање

Грантот на Европската Унија не може да ги финансира целокупните трошоци за активностите поврзани со проектот. Кандидатите мора да ја демонстрираат својата посветеност кон активноста, со изнаоѓање на дополнителни финансиски извори покрај грантот на Европската Унија. Ова може да се направи, на пример, со организирање на активности за собирање на средства, со додавање на сопствени извори, или со аплицирање за грантови од други организации (пр. локални, регионални, или национални државни институции, фондации, итн.). Доказот за кофинансирање може да биде вклучен во финалниот извештај. Ова правило не ги засега грантовите кои се пресметуваат според паушалното финансирање (види Поглавје III.3).

III.1.3. Не е дозволено двојно финансирање

Секоја индивидуална активност има право на еден и само еден грант од Буџетот на Европската Унија за една иста активност. На една организација може да ѝ се додели само еден грант за поддршка на нејзината работа во текот на една финансиска година.

Организациите кои аплицирале или планираат да аплицираат за друг грант од Европската Унија од Програмата за култура или пак од било која друга Програма на Европските Институции треба јасно да го посочат тоа во својата апликација и мора да ја информираат Извршната агенција за исходот од нивната паралелна апликација.

Ако една организација прими оперативен грант и има интерес да прими и грант за проекти, мора да се направи дистинкција помеѓу овие две конфигурации:

1. организацијата предложува реализација на проектот надвор од рамките на работната програма на чија основа е доделен оперативниот грант и поседува административни и сметководствени ресурси кои ќе овозможат веродостојно да ги менаџира двете операции

Во овој случај трошоците ги сноси организацијата во изведбата на нејзините различни активности кои и се доделени во зависност од тоа дали се работи за оперативен буџет или специфичен буџет на проектот. Трошоците кои произлегуваат од општите трошоци, не може да се препишат на буџетот на специфичниот проект бидејќи се смета дека тие трошоци се веќе покриени со оперативниот грант

1. Организацијата предложува реализација на проектот во рамките на активности предвидени во работната програма на чија основа е доделен оперативниот грант

Во овој случај трошоците произлезени од општите трошоци и трошоците за персонал на организацијата нема да бидат земени предвид во квалификуваниот буџет за проектот, затоа што трошоците за персонал, всушност, се покриени со оперативниот грант.

III.1.4. Период на квалификуваност – не ретроактивно

Периодот на квалификуваност на трошокот кој произлегува од имплементацијата на кофинансираната активност е посочен во Договорот за грант/Одлуката за грант.

Ниту еден грант не може да биде доделен ретроактивно, за активности кои се веќе завршени.

Грантот може да биде доделен за некоја активност, која е веќе започната единствено ако апликантот може да ја демонстрира потребата активност да започне пред потпишување на договорот/одлуката. Во такви случаи, трошокот квалификуван за финансирање не смее да настане пред датумот на поднесување на апликацијата за грант.

III.1.5. Непрофитни ³⁰

Грантовите кои се доделуваат, вклучувајќи ги и оперативните грантови, не смеат да ја имаат намената или ефектот на остварување профит. Ова практично значи дека ако вкупните приходи од активност се повисоки од вкупните трошоци предвидени за неа, грантот на Европската Унија ќе биде соодветно намален по извршената анализа на финалниот извештај, земајќи ја предвид информацијата од апликацијата (Член 173 од Правилата на финансиската регулатива: „Буџетот за активност или оперативниот буџет приложен кон апликацијата ќе има порамнети приходи и трошоци, предмет на одредбите за потенцијални варијации на стапките за менувачко работење (книговодствена стапка), и ќе ги посочува трошоците квалификувани за финансирање од страна на буџетот на Заедницата“).

Остварувањето профит може да предизвика поврат на средствата кои се претходно платени.

Грантовите кои се пресметуваат во согласност со финансирањето засновано на паушал за литературен превод (види Поглавје III.3.2) не се засегнати со ова правило.

---

³⁰ За подетални информации Ве молиме да го погледнете „правилото за непрофитност“ – Член 165 од Правилата за Имплементација на Финансиската Регулотива

III.1.6. Гаранција

Извршната агенција може да бара од секоја организација на која ѝ бил доделен грант најпрво да обезбеди гаранција, со цел да го ограничи финансискиот ризик поврзан со плаќањето пред финансирањето.

Извршната агенција одлучува за потребата од приложување на гаранција врз основа на формата на финансискиот капацитет и официјалните сметки на организацијата (види Поглавје II.2.3.1).

Намената на оваа гаранција е банката или финансиската институција, трета страна или останатите корисници да одиграат улога на неотповикливо обезбедување (коллатерал) или први гарантори за обврските кои произлегуваат од грантот, а се однесуваат на корисникот.

Финансиската гаранција во ЕУР (понатаму „ЕУР“), ќе биде обезбедена од страна на банка или финансиска институција основана во една од Земјите - членки на Европската Унија.

Ако корисникот е основан во некоја друга квалификувана земја, Извршната агенција може да се согласи Гаранцијата да биде обезбедена од банка или финансиска институција основана во таа земја, ако смета дека банката или финансиската институција нуди еквивалентна сигурност или карактеристики кои ги нудат банките или финансиските институции основани во земја - членка на Европската Унија.

Гаранцијата може да биде заменета со заедничка или неколку гаранции од страна на трета страна или заедничка гаранција на корисници учесници во истиот Договор за грант/Одлука за грант.

Гаранцијата ќе биде ослободувана постепено, како што предфинансирањето постепено се одобрува со периодичните плаќања или плаќањата на сметките на корисникот, во согласност со условите изнесени во *Договорот за грант/Одлуката за грант*.

Ако организацијата не е во можност да обезбеди Гаранција, таа ќе може да продолжи со реализацијата на проектот но нема да добие предфинансирање кога Договорот ќе биде потпишан.

Пред-финансирањето може да се дозволи за време на реализацијата на програмата со услови поставени во Договорот за грант или Одлуката за грант следејќи по поднесувањето на привремениот извештај. Привремениот извештај опфаќа извештај за напредок на техничката изведба на проектот и привремените финансиски извештаи односно финансиски сметки и список на фактури со кои се обезбедува преглед на напредувањето на реализацијата на проектот и преглед на финансиската ситуација.

Ова барање не се однесува на *јавните организации* и меѓународните организации кои подлежат на јавното право, опишани во Поглавје II.2.3.1.

III.2. Видови на грантови

Во рамките на Програмата за култура постојат два типа на грантови:

- **грантови за проекти** (Проекти за повеќегодишна соработка (*Компонента 1.1*), Проекти за Соработка (*Компонента 1.2.1*), Проекти за литературен превод (*Компонента 1.2.2*) и Проекти за културна соработка со трети земји (*Компонента 1.3.5*), Поддршка на Европски културни фестивали (*Компонента 1.3.6*) и проекти на соработка меѓу организации вклучени во анализите на културната политика (*Компонента 3.2*). Проектите се активности со ограничен рок на траење во текот на кои се имплементираат предложените специфични активности. Трошоците за проектот мора да бидат директно поврзани со имплементацијата на предложените специфични активности.
- **грантови за оперативни трошоци** (структурна поддршка) на една организација која е активна на ниво на Европа на полето на културата (*Компонента 2*). Оперативните грантови се разликуваат од грантовите за проекти поради тоа што обезбедуваат финансиска поддршка на трошоците потребни за соодветно вообичаените и постојаните активности на организацијата. Овие трошоци ги вклучуваат трошоците за персонал, трошоците за интерни состаноци, публикации, информирање и дистрибуција, трошоци за патување, издавање на уплати, амортизација и останати трошоци кои се директно поврзани со работната програма на организацијата.

III.3. Како се пресметува грантот

Грантот се пресметува:

- или врз основа на детален буџет (види Поглавје III.3.1)
- или врз основа на паушално финансирање³¹ (види Поглавје III.3.2)

III.3.1. Финансирање засновано на буџет

Грантовите засновани на буџет се пресметуваат врз основа на балансиран, детално проценет буџет, искажан во ЕУР. Апликантите од земјите надвор од зоната на ЕУ мора да ја користат официјалната менувачка стапка за ЕУР (сметководствена стапка) објавена од страна на Генералниот Директорат на Комисијата за Буџетот³² за месецот пред поднесување на апликацијата.

Пресметката на финалниот износ на грантот се заснова врз детален, финален финансиски извештај со дополнителна документација во однос на трошоците.

Максималниот износ на грант не може да ја надмине стапката на квалификувани трошоци за активноста на која се однесува. Постои максимален износ на грант за различни *компоненти*. За подетален опис видете го делот за специфични *компоненти во Дел 2*.

Соодветно, дефиниран процент од вкупните проценети квалификувани трошоци (зависно од конкретната активност) мора да биде финансиран од други извори, а не од Буџетот на Европската Унија. Апликантите мора да обезбедат доказ дека остатокот од вкупните трошоци за активноста се покриени (обезбедени) со кофинансирање.

Буџетот атачиран на формуларот за апликација мора да има усогласени приходи и расходи и јасно да ги презентира трошоците квалификувани за финансирање со Буџетот на Европската Унија.

Со пополнување на празните места оставени за таа намена во апликацијата, апликантите мора да ги посочат изворите и износите на сите евентуални средства коишто ги примиле или искористиле во текот на истата финансиска година за истата активност или за која било друга активност и за редовни активности. Апликантот мора да ги посочи изворите и износите на сите финансии кои ги примил или ги побарал за време на периодот на квалификуваност или пак за која било друга активност. За компонента 1, мора да прикажат приходите собрани од проектот, финансиските контрибуции од ко-организаторите и финансирањето од асоцијативните партнери, спонзорства итн.

Мора да се обезбеди и доказ за износот на ко-финансирање и да се испрати заедно со апликацијата. Износот за ко-финансирање мора да се индицира во делот за приход на буџетот.

Корисниците и/или ко-корисниците (кога ги има) се обврзуваат да ги спроведуваат активностите онака како што е образложено во апликацијата за грант.

За секоја измена на активноста мора да се добие претходна писмена согласност од страна на Извршната агенција. Вклучувањето на трошоците кои не се наведени во апликацијата за грант во финалниот финансиски извештај може да доведе до барање за поврат на целиот или на дел од износот на грантот од страна на Агенцијата.

³¹ Овој вид на ко-финансирање е предмет на одлучување на Комисијата

³² <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro>.

III.3.1.1. Квалификувани трошоци

Квалификувани трошоци за активноста се трошоците кои се навистина направени од страна на корисникот и/или ко-корисникот, кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Трошоците се направени во текот на времетраењето на активноста како што е посочено во Договорот за грант/Одлуката за грант, со исклучок на трошоците поврзани со финалните извештаи и потврдите за активностите, финансиските извештаи за активностите и главните сметки
- Поврзани се со предметот на договорот и се посочени во проценетиот целокупен буџет за активноста
- Потребни се за имплементација на активноста – предмет на грантот
- Можат да бидат идентификувани и потврдени, особено можат да бидат регистрирани во сметководствените податоци на корисникот и одредени според важечките сметководствени стандарди на матичната земја на корисникот и според вообичаената пракса за пресметка на трошоците на корисникот
- Усогласени се со барањата на позитивната даночна и социјална легислатива
- Трошоците се разумни, оправдани и се во согласност со здравиот финансиски менаџмент, особено во однос на економичноста и ефикасноста

Интерните сметководствени и ревизорски процедури на корисникот и ко-корисникот мора да овозможат директно порамнување на пријавените расходи и приходи во однос на активностите, со соодветни пресметковни извештаи и приложена документација.

Квалификуваните трошоци се поделени во две главни категории:

Квалификувани директни трошоци

Квалификуваните директни трошоци се оние кои се директно поврзани со имплементацијата на активноста и кои можат да бидат директно раскнижени на истата.

Ова вклучува особено:

- Трошоци за лица ангажирани за спроведување на активноста, составени од плати плус трошоци за социјално осигурување и останати статутарни трошоци вклучени во нивниот паричен надоместок, под услов овој трошок да не ги надмине просечните стапки кои соодветствуваат со вообичаената политика за одредување на паричен надоместок на корисникот или онаму каде што е соодветно, на ко-корисникот (ако го има)

Во однос на персоналот кој е делумно вклучен во активноста, за него како квалификуван се смета единствено процентот на предвидено време. Учеството на персоналот во активноста мора да биде потврдено со договори за привремен ангажман, описи на работа, извештаи за присуство (т.е. временски распореди) или кој било друг доказ. Соодветните трошоци за плата на вработени во државната администрација се квалификувани до тој степен до кој се поврзани со трошоците за активностите кои соодветната јавна институција не би ја извршила доколку активноста не била преземена.

Внимание: постојат лимити за неколку активности во однос на трошоците за персонал, коишто можат да се најдат во апликацијата за специфична Компонента

- Трошоци за патување и одржување и/или надоместок за работна рака вклучена во извршување и имплементација на активностите. Ова мора да биде во иста линија со вообичаената пракса на корисникот во однос на трошоците за патување, или ако е соодветно, оние на ко-корисниците. Во случај да се смета дека трошоците се екстравагантни, тие ќе бидат ревидирани и соодветно намалени или пак ограничени до определено ниво, во согласност со скалата која што Европската Комисија ја одобрува на годишно ниво.³³

- Трошоци за изнајмување или купување трајна опрема (нова или половна). Вредноста на опремата мора да биде намалена во согласност со законот за данок и пресметка кои се применливи за корисниците и/или ко-корисниците, и се општо прифатени за опрема од ист вид. Единствено стапката на амортизација на опремата којашто соодветствува со времетраењето на активната и стапката на реалната употреба за намената на активната може да се земат предвид, освен онаму каде што природата и/или контекстот на нејзината намена го оправдува различниот третман

- Трошоци за потрошните материјали и набавките

- Трошоци за сертификација на финалните финансиски извештаи и извештајот од ревизијата за Годишните сметки, онаму каде е применливо, потврдувајќи ги активностите пропишани со финалните финансиски извештаи (види Поглавје III.7)

- Трошоци кои произлегуваат од договорите склучени од страна на корисниците или ко-корисниците за целта на извршување на активната, (склучување под-договори и договори за набавка или договор за услуги (види Поглавје III.5))

- Трошоци кои произлегуваат директно од потребите кои ги наметнува спроведувањето на активната (дистрибуција на информацијата, специфична проценка на активната, ревизија, преводи, репродукции, итн.), вклучувајќи ги, онаму каде е применливо, трошоците за било кои финансиски услуги (особено трошоците за финансиски гаранции).

Внимание I:

За активностите кои вклучуваат трошоци поврзани со трета земја (т.е. трошоци поврзани со физички лица, жители на трета земја, организации лоцирани во трета земја и активности кои се одвиваат во трета земја), релевантните трошоци направени од страна на корисникот и/или ко-корисникот не смеат да го надминат износот од 15% од вкупниот квалификуван буџет.

Ова правило не се однесува на проектите поднесени под Компонента 1.3. Проекти за Соработка во областа на културата со трети земји.

Внимание II:

Трошоците направени од страна на соработниците и трошоците направени од страна на партнерите во Третите Земји не се квалификувани, освен ако не се директно платени или рефундирани од страна на корисникот и/или ко-корисникот.

³³ За подетални информации во однос на дневниците, Ве молиме да ја посетите веб-страницата на Извршната Агенција

Квалификувани индиректни трошоци (административни/оперативни трошоци)

Овие се генерални административни/оперативни трошоци направени од страна на корисникот, или каде што е применливо, од страна на ко-корисникот и кои може да се припишат на активноста.

За проекти, *индиректните трошоци* не се квалификувани кога корисникот, или ко-корисникот исто така примаат оперативен грант доделен од Буџетот на Европската Унија.

Паушалниот износ кој не го надминува износот од 7% од квалификуваните директни трошоци е квалификуван како индиректен трошок. Втората максимална вредност која се однесува на Компонента 1.1: индиректните трошоци не смее да надминуваат 180 000 ЕУР за времетраењето на проектот.

Неквалификувани трошоци:

- Поврат на капитал
- Долгови и трошоци за сервисирање на долговите
- Резервации за загуби и потенцијални идни обврски
- неплатена камата
- сомнителни долгови
- загуби од менувачко работење (сметководствена стапка)
- ДДВ, освен ако корисникот не докаже дека не може да направи поврат
- трошоците направени и покриени во врска со друга активност или работна Програма за која е примен грант од Европската Унија
- претерано и непланско трошење
- придонеси во натура

III.3.2. Паушално финансирање

Паушалното финансирање е воведено со цел на корисникот да му го поедностави управувањето со грантот. Грантовите ќе бидат проценувани врз основа на резултатите и можат да бидат развиени или модифицирани.

Според овој систем, еден грант се пресметува:

• или врз основа на **фиксен износ** (до максималниот износ) **по страница** за превод за Проектите за литературен превод (Компонента 1.2.2);

Или

• врз основа на **фиксен износ** (до максималниот износ) **по лицевработено** во организацијата – поддршка за организациите активни на полето на културата на ниво на Европа (Компонента 2, Оперативни грантови).

Фиксните износи по страница или по лице се користат како метод на пресметка за да се постави максималниот износ на грантот. Корисникот е одговорен за донесување на одлуката на кој начин најдобро да го искористи грантот за спроведување на проектот или работната програма. Потребно е да се достави симплифициран буџет, но не и детален финансиски извештај.

Калкулаторот на грантот, вметнат во специфичните форми на апликацијата, ја овозможува автоматската пресметка на потенцијалниот грант.

III.4. Договор за грант или Одлука за грант

Поддршката на Европската Унија за успешни предлози е во форма на Договор за грант или Одлука за грант склучен меѓу Извршната агенција и Корисникот.

III.4.1. Договор за грант

Договорот за грант(во два оригинални примерока), изготвен во ЕУР, ги поставува условите за управување со грантот. Може да подлежи на промени во текот на квалификуваниот период на активноста. Договорот за грант може да биде склучен на годишно или повеќегодишно ниво. Специфична форма на повеќегодишен договор е Рамковниот договор за партнерство. Рамковниот договор за партнерство го формализира партнерскиот однос помеѓу Извршната агенција и партнерот за наредните 3 години, со цел да ѝ овозможи на одбраната организација да ги постигне долгорочните цели. Рамковниот договор за партнерство се применува за *Компонента 2* (оперативни грантови), и се спроведува низ годишните договори.

III.4.2. Одлука за грант

Одлуката за грант е унилатерален чин со кој се доделува грант на корисникот. Одлуката за замена на Договорот за грант со Одлука е поедноставување на процедурите. За разлика од Договорот за грант, корисникот не мора да ја потпише Одлуката и може да започне со активноста веднаш по приемот. Оттука, Одлуката го забрзува административниот процес. Одлуките за грант се користат само за *компонентата*:

- Проектите за литературни преводи (*Компонента 1.2.2*).

Модел на договорот за грант (за проект или оперативни грантови), Рамковен договор за партнерство и Одлука за грант можат да се најдат на веб - страната на Извршната агенција.

III.4.3. Обврски кои произлегуваат од Договорот за грант и Одлуката за грант

Со поднесување на апликација за грант организацијата - апликант се обврзува на сите услови посочени во делот на Водичот низ програмата во однос на нивните специфичности, како и генералните правила посочени во ова Поглавје, вклучувајќи ги Општите услови, приложени кон *Договорот за грант/Одлуката за грант*.

Евентуалните измени на планираните активности мора да се достават до Извршната агенција во писмена форма, на претходно одобрување. Не се дозволени измени кои би имале ефект на промена на главниот концепт на планираните активности.

III.4.4. Почитување на крајните рокови

Во случај корисникот да сака да одложи една или повеќе активности со цел тие да се извршат подоцна од планираното во Договорот за грант/Одлуката за грант, тој мора да достави официјално барање до Извршната агенција. Корисникот мора да аргументира зошто дошло до одложување и да го посочи предложениот модифициран временски распоред. Барањата ќе бидат разгледани и во случај на нивно одобрување, измените на Договорот за грант/Одлуката за грант ќе се достават до ко-организаторот. Барањата за продолжување на повеќе од три месеци, вообичаено, нема да бидат усвоени. Крајниот рок за реализација на активностите од *Компонента 2 (оперативни грантови)* не може да се продолжи, затоа што е поврзан со финансиската година.

III.5. Договори за спроведување/Под-договори

III.5.1 Дефиниција

За целите на ставката III.3.1.1 погоре наведена, под поимот под-договор се подразбира обезбедување на било каква услуга во замена за плаќање од организацијата која го добива грантот или во координацијата на проектот на ко-организаторите од физичко или правно лице кое има посебен правен субјективитет во организацијата која го прима грантот или овие ко-организатори. Во рамките на оваа дефиниција било која услуга од асоцијативниот партнер на телото-организацијата која го прима грантот или на ко-организаторите ќе се смета за под-договор.

Во спротивно, без разлика на горната дефиниција, услугите од следните личности нема да се сметаат за под-договори, без разлика на врската на овие лица кои ја имаат со телото кое го прима грантот или ко-организаторите:

- јавни тела
- уметници, предавачи, оратори

III.5.2 Исклучоци на под-договорите

Раководењето со акцијата и посебно (но не исклучиво) со нејзиниот дизајн, подготовка, реализација, координација, набљудување, изработка на извештаи како и раководење со врските помеѓу координаторот и партнерите и врските помеѓу самите партнери не може под никакви околности да се сметаат под-договори.

Како што е опишано во делот II.2.3.1 на овој Водич, телото кое го прима грантот или ко-организаторите мора да го имаат потребниот капацитет да ја спроведат акцијата да управуваат со неа. Во спротивно горенаведеното ограничување не исклучува телото кое го прима грантот или ко-организаторот да спроведат под-договори за различни технички услуги кои бараат специјализирани вештини (кои се однесуваат на правни, сметководствени, порези, човечки ресурси итн).

Трошоците од телото кое го прима грантот или ко-организаторите за овој вид на услуги може да се сметаат за квалификувани трошоци доколку ги исполнуваат другите критериуми на Финансиската Регулатива аплицирана во Буџетот на унијата и стафката III.3.1.1 на овој Водич и посебно ако тие се неопходни за реализацијата на проектот.

III.5.3 Услови под кои корисникот и/или ко-организаторите може да склучат договор за под-договарање

Онаму каде што реализацијата на активностите бара склучување на под-договори или склучување договори за набавка или услуги, корисникот и/или ко-корисникот мора да обезбедат конкурентни тендери од потенцијалните извршители (минимум пет понуди за набавка во износ од над ЕУР 60.000) и да склучат договор со понудувачот кој нуди најдобра вредност за парите, земајќи ги предвид принципите на транспарентност и еднаков третман на потенцијалните извршители и водејќи сметка да се избегне било каков вид на *конфликт на интерес*.

Вредноста на под-договорот не смее да надмине 1/3 од доделениот Грант на Европската унија.

Корисникот и/или ко-корисникот мора јасно да ја документира тендерската процедурата, мора да го поткрепи финализирањето на активноста со копија од релевантната документација заедно со финалниот извештај за крајот на активноста и нив да ги зачува за контрола во случај на ревизија.

Максималната вредност на договорите не може да ја надминат половината од грантот доделен од Европската Унија.

III.6. Обврски за Известување

Плаќање на понатамошното предфинансирање/остатокот од грантот ќе биде направено по проверката и одобрувањето на преодниот/финалниот извештај и придружната документација за трошоците, и по одобрувањето од страна на Извршната агенција на преодниот или финалниот извештај за спроведувањето на активностите. *За финалното плаќање потребно е да се достави барање за плаќање од страна на корисниците.*

За подетални информации Ве молиме да го погледнете Поглавјето III.8, како и специфичните дополнителни барања според Договорите за плаќање за секоја од различните компоненти.

III.7. Потврда на финалните финансиски извештаи

За сите проекти за соработка (компоненти 1.1, 1.2.1, 1.3.5, 1.3.6, и 3.2) финалните финансиски извештаи (анекс III и списокот на фактури) мора да бидат потврдени од страна на регистриран и независен надворешен ревизор, а во случај на јавни организации оваа потврда може да се состави од страна на компетентен јавен службеник.

Потврдата ќе биде приложена кон барањето за финална исплата од страна на корисникот со што се потврдува следното: *“Трошоците пријавени од страна на корисникот/ко-корисникот во финансискиот извештај, врз основа на коишто е направено барањето за исплата се стварни, точно регистрирани и квалификувани согласно условите истакнати во Договорот за грант/Одлука за грант.”*

III.8. Надворешен ревизорски извештај

Ревизорскиот извештај во однос на финансиските извештаи и основните сметки на координаторот (за компонентите 1.1, 1.2.1, 1.3.5 и 3.2)/ и селектираните организации (за другите компоненти) е потребен за баланс во плаќањето во следните случаи:

- А) грантови за акција од 750 000 ЕУР и повеќе
- Б) оперативни грантови од 100 000 ЕУР и повеќе

За проекти кои не припаѓаат на ниту една од овие две категории потребна е само потврда во однос на финансиските извештаи

III.9 Процедури за плаќање

Пред финансирање

Средствата од првото плаќање од ваков вид му се префрлаат на корисникот во рок од 45 дена од датумот на потпишување на Договорот за грант/Одлуката за грант од страна на Извршната агенција и откако се примени сите барани гаранции.

Пред-финансирањето може да се подели на неколку различни рати.

Ве молиме да ги погледнете специфичните компоненти на Вториот дел за подетални информации.

Што се однесува до Одлуката за грант, корисникот треба да ја потврди својата намера да ја спроведе активната, по пат на писмен допис во рок од 10 календарски дена од известувањето за Одлуката за грант. Исплатата за пред-финансирање ќе биде извршена во рок од 45 дена од приемот на оваа потврда и/или од датумот на приемот на сите потребни гаранции.

Ако до Извршната агенција не се достави писмена потврда, ќе се изврши единствено плаќањето засновано на финалниот извештај.

Онаму каде што е применливо, плаќањето има за цел да му обезбеди готовински тек на корисникот или ко-корисниците.

Ако средствата од предфинансирањето уплатени на сметка на корисникот или ко-корисниците се зголемуваат за камата или еквивалентни приходи во согласност со законодавството на земјата во која е отворена сметката и под условизносот на средствата од предфинансирањето да е поголем од ЕУР 50.000, износот на камата ќе биде повратен од страна на Извршната агенција.

Финално плаќање

Извршната агенција ќе го одреди износот на финалното плаќање кон корисникот, врз основа на финалниот извештај.

Онаму каде што е применливо, од корисникот се бара да ги врати прекумерните износи платени од страна на Извршната агенција.

Ве молиме да ги погледнете правилата одредени за компонентите

Во случај корисникот да е основан во земја надвор од „Евро зоната“, трошоците треба да бидат конвертирани во ЕУР, со употреба на официјалната менувачка стапка за ЕУР³⁴, во склад со следниве правила:

Компонента 1:

Каде квалификуваниот период утврден во Грант Договорот или Одлуката е 12 месеци или помалку, важечка е менувачката стапка на оној месец во кој се поднесува финалниот извештај.

Каде квалификуваниот период утврден со Грант Договорот или Одлуката е подолг од 12 месеци и одредбата е направена за едно пред-финансирање, важечка е менувачката стапка која се совпаѓа со средината на квалификуваниот период

Каде квалификуваниот период утврден со Грант Договорот или Одлуката е подолг од 12 месеци и одредбата е направена за две плаќања пред-финансирање, важечка е менувачката стапка за месецот во кој е поднесена апликацијата за второто плаќање.

Ако координаторот или еден од ко-организаторите од евро зоната има трошоци во друга околности (на пример за патување во земја која не припаѓа на евро зоната), важечка е менувачката стапка во месецот во кој е направено исплаќањето.

Компонента 2

Се применува менувачката стапка на седмиот месец од финансиската година.

III.10. Ревизија

На некои од апликациите може да се изврши ревизија. Одговорното лице во организацијата презема одговорност да обезбеди доказ дека грантот од Европската Унија се користи правилно. Извршната агенција, Европската Комисија, и Здружението на ревизори на Европската Заедница, или било кое телоуправувано од нивна страна, може да го проверат користењето на грантот, во кој било момент во текот на важност на Договорот за грант/Одлуката за грант и за време на петгодишниот период од датумот на последната исплата.

III.11. Видливост, публицитет, експлоатација и дистрибуција на резултатите

III.11.1. Видливост и публицитет

Сите финансирани активности мора да придонесат за промоција на Програмата. Унапредување на видливоста значи дека активностите и продуктите финансирани во рамките на Програмата мора да ја нагласуваат поддршката добиена од страна на Европската Унија. Оваа поддршка исто така треба да биде презентирани и пред медиумите.

Корисниците и ко-корисниците треба да ги искористат сите можности и да обезбедат соодветна медиумска покриеност (локална, регионална, национална, интернационална) за нивните активности, пред и во текот на спроведувањето.

---

³⁴ <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>

Целта е да се осигура дека сите учесници се свесни за фактот дека се вклучени во Програмата за култура, но исто така да и се презентира на пошироката јавност дека Европската Унија ги поддржува активностите со добар квалитет и оние за кои се директно заинтересирани. Видливоста треба, главно, да биде обезбедена во текот на целокупниот период на спроведување на активността. Оттука, таа треба да биде интегрирана во планирањето на активността. Координаторот и ко-корисниците мора јасно да го предпочат грантот на Европската Унија во сите публикации или во контекст на активностите за кои е употребен грантот.

Понатаму, од нив се бара да ја истакнат употребата на името и логото на Европската Унија, Европската Комисија и Програмата за култура на сите нивни публикации, постери, програми и останати продукти реализирани во согласност со активностите за кофинансирање.

Во случај на нецелосно почитување на ова барање, грантот на корисникот може да биде соодветно намален.

Имињата и логоата може да се преземат од следната веб страна:

http://eacea.ec.europa.eu/about/logos_en.htm

Корисниците ги овластуваат Извршната агенција и Комисијата да ги објават следниве информации за публицитет на Програмата:

- име и адреса на координаторот и на ко-организаторите
- доделен износ и степен на кофинансирање
- содржина на кофинансираната активност
- преглед на постигнатите резултати
- прецизна презентација на кофинансираната активност и што таа содржи, наменето за пошироката јавност. Оваа презентација е обезбедена од страна на апликантите со поднесување на апликациите и ќе биде ажурирана откако ќе заврши активността.

III.11.2. Експлоатација и дистрибуција на резултатите

Експлоатацијата и дистрибуцијата на резултатите од активностите мож да се дефинираат како започнати процеси одаспект на оптимизацијата на нивната вредност, зајакнување на нивното влијание, како и грижа тие да послужат на колку што е можно поголем број луѓе.³⁵

Со цел да се разменуваат информации за проктите финансирани во рамките на програмите за едукација и култура и објавување на резултатите на таквите проекти е дизајнирана веб алатката - **EVE**. Во таа смисла се обезбедува простор за презентација на секој проект и неговите резултати.

Платформата EVE е достапна на следната веб страна

www.ec.europa.eu/eve.

Секој проект поддржан од страна на Програмата треба да ги вложи потребните напори со цел да се обезбеди неговата експлоатација. Сите вклучени оператори треба да ги вршат активностите во правец на постигнување на подобро видливи резултати од нивните активности, попознати и одржливи.

На пример, можат да планираат да обезбедат материјална помош за дистрибуција и експлоатација на резултатите, како на пример флаери, DVD материјал, веб страни, публикации, итн.

Со цел да се обезбеди промоција на Програмата Култура и зголеми видливоста на проектите корисниците ќе поднесат молба до Европската Комисија или Извршната Агенција да им се обезбеди најмалку три високи резолуции на фотографиите кои ги илустрираат нивните проекти.

---

³⁵ Подетален речник за дисеминацијата и експлоатацијата е достапен на:
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/valorisation/glossary_en.html

Со овие активности, резултатот на една активност ќе продолжи да се применува и да има позитивен ефект на најголем можен број на луѓе, откако активноста ќе се финализира.

Со планирање на експлоатацијата како дел од нивната активност, корисниците и/или ко-корисниците ќе го зголемат квалитетот на нивната работа и активно ќе придонесат за целосното влијание на Програмата.

Во квалитативната проценка на апликацијата ќе бидат земени предвид и аспектите на видливост и експлоатација.

Особено Проектите за повеќегодишна соработка треба да планират годишно патување во Брисел или кое било друго место посочено од страна на Комисијата или Извршната агенција, за презентирање на активностите.

Трошоците за овие патувања мора да бидат вградени во нивниот буџет уште во фазата на апликација.

III.12. Потрага по партнер и информации за активности кои веќе биле финансирани

Информации за организациите и активностите кои веќе биле финансирани од страна на Програмата за култура се достапни на следните веб страни:

За Програмата Култура 2000:

http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc411_en.htm

За Програмата за култура (2007-2013):

http://eacea.ec.europa.eu/culture/index_en.htm

III.13. Правна основа

Следните правила, како и сите евентуални идни ажурирања или дополнувања на кои ќе подлежат, важат за ад-министрирањето и финансирањето на Програмата:

- **Регулатива на Комисијата** (Commission Regulation (EC, EURATOM)) бр. 478/2007 од 23 април 2007 со која се менува Регулативата (EC, EURATOM) бр. 2342/2002 која се однесува на деталните правила за имплементација на Регулативата на Советот (EC, EURATOM) бр. 1605/2002 на Финансиската регулатива применлива на Генералниот буџет на Европската Унија.
- **Регулатива на Советот** (EC, EURATOM) бр. 2342/2002 од 23 декември 2002 со измени направени од страна на Регулативата на Комисијата (EC, EURATOM) бр. 1261/2005 и Регулативата на Комисијата 1248/2006 од 7 август 2006 (Правила за имплементирање на финансиската регулатива) (Financial Regulation's Implementing Rules)
- **Регулатива на Советот** (EC, EURATOM) бр. 1995/2006 од 13 декември 2006 со која се менува Регулативата (EC, EURATOM) бр. 1605/2002 на Финансиската регулатива применлива на општиот буџет на Европската Унија.
- **Одлуката на Европскиот Парламент и Совет** бр. 1855/2006/EC од 12 декември 2006 со која се востановува Програмата за култура (2007-2013), објавена во Службениот весник на Европската Унија бр. 372 на 27 декември 2006.

ВТОР ДЕЛ – КОНКРЕТНО ЗА КОМПОНЕНТИТЕ

ПОГЛАВЈЕ IV. Проекти за соработка (компонента 1)

IV.1 Вовед

Повеќегодишните проекти за соработка (*компонента 1.1*), Проектите за соработка (*компонента 1.2.1*) и Проектите за културна соработка со трети земји (*компонента 1.3*) ќе бидат реализирани во рамките на сите сектори за култура. Тие имаат улога на ширење на културната област која е заедничка за сите европјани со посебен акцент на создавање на чувство на припадност кон групата на европски народи. Проектите за културна соработка со трети земји, покрај ова, треба да создадат разбирање меѓу европската култура и културите на трети земји.

Кој е координатор, а кој ко-организатор, придружен партнер и партнер во трети земји?

Културни оператори кои ќе бидат вклучени во имплементацијата на повеќегодишните Проекти за соработка и Проектите за соработка во следните својства:

- **Координатор:** културен оператор од земјата учесничка во Програмата, кој презема улога на координатор во текот на спроведувањето на проектот. Оваа улога подразбира целосна одговорност за спроведување на активностите во согласност со Договорот за грант, како и конкретна и суштествена вклученост во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот. Координаторот има улога на овластен потписник на Договорот за грант, или оној на кој се однесува Одлуката за грант.
- **Ко-организатор:** културен оператор од земјата учесничка во Програмата со конкретна и суштествена вклученост во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот. Вклученоста на секој ко-организатор мора да биде јасно посочена во апликацијата. Вршењето единствено на услугите или продуктите во однос на проектот, засновани на договорот или надвор од неговите рамки, не се смета како дел од дефиницијата за ко-организатор. Во случај проектот да биде избран за кофинансирање, секој ко-организатор мора да потпише *мандат*, со што го овластува координаторот да делува во негово име и на негова сметка за време на спроведувањето на проектот. Модел за *Мандатот* обезбедува Извршната агенција. Потпишани *Мандати* од сите ко-организатори се приложени кон Договорот за грант/Одлуката за грант.
- **Придружен партнер:** културен оператор од земја учесничка во Програмата или пак од трета земја, кој зема учество во спроведувањето на предложените активности од проектот, но не до истиот степен и ниво како ко-организаторот. Трошоците направени од страна на придружниот партнер не се квалификувани, освен ако не се платени или рефундирани директно од страна на координаторот и/или ко-организаторот.
- **Партнер од трета земја(компонента 1.3):** за да се смета за партнер од избрана трета земја, културниот оператор мора да има законски регистрирано седиште во избраната земја од групата на трети земји, треба да учествува во осмислувањето и спроведувањето на предложените активности и да го потпише договорот за соработка. Трошоците направени од страна на партнерите од третите земји не се квалификувани, освен ако не се платени или рефундирани директно од страна на координаторот или ко-организаторите.

IV.2 Поднесување на апликации

Кога да аплицирате?

Апликациите може да се поднесуваат секоја година во согласност со Календарот во Поглавје I.7.

Како да аплицирате?

Ве молиме да го погледнете Поглавје II (Апликации).

IV.3 Специфични квалификувани критериуми

IV.3.1 Проекти за повеќегодишна соработка (Компонента 1.1)

За да бидат квалификувани, кандидатите мора да се запознаат со специфичните критериуми. За квалификуваните критериуми кои се заеднички за сите компоненти на Програмата, навратете се на Поглавјето II.2.1

IV.3.1.1 Квалификувани кандидати

Единствени квалификувани кандидати се јавни³⁶ или приватни организации со статус на правно лице, чија главна активност е од областа на културата (културни и креативни сектори) и оние организации со седишта регистрирани во една од земјите учеснички во Програмата;

IV.3.1.2 Квалификувани проекти

За да бидат квалификувани проектите мора да:

- Да траат не помалу од три и не повеќе од пет години
- Да го вклучуваат координаторот и најмалку пет ко-организатори, а сите 6 културни оператори да доаѓаат од шест различни земји учеснички во Програмата
- Да бидат засновани врз Договор за соработка меѓу вклучените културни оператори. Овој документ го потпишуваат координаторот и ко-организаторите и тој служи за да го опише начинот на соработка
- Да се содржи во апликацијата и потпишан мандат за секој ко-организатор со список со своите основни обврски
- Да бараат грант во износ помеѓу EUR 200.000 и EUR 500.000 за секоја година на траење на активност
- Да прикажат рамнотежен буџет (трошоци = приход) и да се согласат дека максималниот износ на кофинансирањето од ЕУ е 50% од вкупниот квалификуван буџет за проектот

---

³⁶ За јавна организација се смета секоја организација чии трошоци делумно или во целост ги подмирува државниот буџет на централно, регионално или локално ниво. Тоа значи дека трошоците се подмируваат со средства од јавниот сектор кои се собираат со наплата на законски регулирани даноци и давачки, што значи дека ваквите организации не мораат да аплицираат за да обезбедат финансиски средства, и дека не можат да бидат неуспешни во обезбедувањето средства. Организациите кои зависат од државно финансирање за да можат да опстанат и кои секоја година добиваат грантови, но за кои постои теоретска можност дека нема да примат средства во дадена година, се сметаат за приватни организации.

IV.3.2 Проекти за соработка (компонента1.2.1)

За да бидат квалификувани кандидатите мора да се запознаат со специфичните критериуми. За квалификуваните критериуми кои се заеднички за сите компоненти на Програмата, наватете се на Поглавјето II.2.1.

IV.3.2.1 Квалификувани кандидати

Единствени квалификувани кандидати се јавни или приватни организации со статус на правно лице, чија главна активност е од областа на културата (културни и креативни сектори) и оние организации со седишта регистрирани во една од земјите учеснички во Програмата;

IV.3.2.2 Квалификувани проекти

За да бидат квалификувани проектите за соработка мора:

- Да траат најмногу 24 месеци
- Да вклучуваат координатор и најмалку двајца ко-организатори а сите тројца културни оператори да доаѓаат од три различни земји учеснички во Програмата
- Да се содржи во апликацијата и потпишан мандат за секој ко-организатор со список со своите основни обврски
- Да бараат грант во износ помеѓу ЕУР 50.000 и ЕУР 200.000
- Да прикажат рамнотежен буџет (трошоци = приходи) и да се согласат дека максималниот износ за кофинансирање на ЕУ е поставен на 50% од вкупниот квалификуван буџет

IV.3.3 Проекти за културна соработка со трети земји (компонента 1.3.5)

За да бидат квалификувани апликантите мора да се запознаат со специфичните критериуми. За квалификуваните критериуми кои се заеднички за сите компоненти на Програмата, навратете се на Поглавјето II.2.1

IV.3.3.1 Квалификувани кандидати

Единствени квалификувани кандидати се јавни или приватни организации со статус на правно лице, чија главна активност е од областа на културата (културни и креативни сектори) и оние организации со седишта регистрирани во една од земјите учеснички во Програмата;

IV.3.3.2 Квалификувани проекти

За да бидат квалификувани проектите мора:

- Да траат најмногу 24 месеци
- Да вклучуваат координатор и најмалку двајца ко-организатори а сите тројца културни оператори да доаѓаат од три различни земји учеснички во Програмата
- Да се содржи во апликацијата и потпишан маџдат за секој ко-организатор со список со своите основни обврски
- Да опфаќаат културна соработка со најмалку една организација од избраните трети земји. Најмалку 50% од активностите треба да се одвиваат во третата земја. Трошоците направени во третата земја не се квалификувани во оваа компонента
- Да почиваат врз Договор за соработка меѓу културните оператори (координатор, ко-организатор и партнер(и) во третата земја). Овој документ е потпишан од страна на координаторот и ко-организаторите и ја опишува нивната соработка
- Да бара грант меѓу EUR 50.000 и EUR 200.000
- Мора да презентираат рамнотежен буџет (трошок = приход) и да се согласат дека максималниот износ на кофинансирање од страна на ЕУ е 50% од вкупниот квалификуван буџет.

Напомена I:

Проектите кои се споменуваат во Поглавјата IV.4.1 – IV.4.3 не смеат целосно и исклучиво да се состојат од создавање и одржување на веб-страни, создавање на магазини и весници, организација на конференции или состаноци и подготовка на студии и извештаи. Проектите од ваков вид не се квалификувани.

Напомена II:

Предлозите за проекти поднесени од страна на културните оператори кои во нивниот капацитет како координатори (корисници) се финансирани како Проекти за повеќегодишна соработка во рамките на Програмата, не се квалификувани.

Објаснување: Ова значи дека координаторот на еден тековен проект за повеќегодишна соработка не е квалификуван да биде координатор на друг Проект за повеќегодишна соработка (компонента 1.1) или проект за соработка (компонента 1.2.1), ниту пак на Проект за соработка со трети земји (компонента 1.3), освен доколку периодот на квалификуваност на Проектот за повеќегодишна соработка истекува во моментот на започнување на нов период на квалификуваност за др. проекти.

IV.4 Критериум за селекција

Оперативен и Финансиски капацитет

(Ве молиме да го погледнете Поглавје II.2.3 – Критериуми за селекција)

IV.5 Кои се критериумите за доделување на грант?

Донесувањето на одлуката за одобрување на грантот не зависи единствено од исполнувањето на условите од конкурсот, туку исто така и од оперативниот и финансиски капацитет на организацијата/организациите. Финалната одлука за селекција се донесува особено врз основа на критериумите за доделување на грант.

Критериумите за доделување грант опфаќаат квалитативни и квантитативни показатели и може да се опишат на следниов начин:

- 1) до кој степен проектот може да генерира вистинска **европска додадена вредност**
- 2) релевантност на активностите наспроти **специфичните цели** на Програмата
- 3) до кој степен предложените активности се осмислени и може да се изведат успешно, со високо **ниво на извонредност**
- 4) **квалитет на партнерството** меѓу координаторот и ко-организаторите
- 5) до кој степен активностите може да генерираат **продукти** коишто ги остваруваат целите на Програмата
- 6) до кој степен резултатите на предложените активности ќе бидат соодветно **соопштени и промовирани**
- 7) до кој степен активностите може да генерираат долготрајни ефекти (**одржливост**)
- 8) димензија на **меѓународна соработка** (само за проекти на соработка со Трети земји, компонента 1.3.5)

Проектите ќе се оценуваат на скала од 0 до 100 поени и ќе бидат рангирани во склад со своите вредности

1) Европска додадена вредност (0-20 поени за компонентите 1.1 и 1.2.1 и 0-15 поени за компонентата 1.3.5)

Врз основа на генералните цели на Програмата, предложените активности имаат за цел да ја развијат културната област заедничка за жителите на Европа, преку развој на културната соработка меѓу уметниците, засегнатите страни и културни институции на земјите учеснички во Програмата. Од овој аспект, ќе се прави проценка на следните фактори:

- Начинот на кој целите, методологијата и природата на соработката меѓу културните оператори демонстрираат перспектива која ги надминува локалните, регионалните, па дури и националните интереси со цел да развие синергија на европско ниво
- Начинот на кој предложените активности може да имаат посилен ефект, а нивните цели може подобро да се постигнат на ниво на Европа, отколку на национално ниво.
- Начинот на кој **соработката и партнерството** почиваат врз меѓусебна размена на искуства и би довеле до финален резултат кој квалитативно се разликува од збирот на неколку активности реализирани на национално ниво, создавајќи со тоа реална мулти-културна интеракција која промовира реализација на заедничките цели.
- Особено внимание треба да се посвети на проектите за **соработка на организациите** кои претходно не биле финансирани од страна на ЕУ или, пак, проекти за соработка кои се осмислени со цел да реализираат некој проект.

2) Релевантност на специфичните цели на Програмата (0-20 поени за компонентите 1.1 и 1.2.1 и 0-15 поени за компонентата 1.3.5)

Се прави проценка на степенот до кој предложените активности можат да ги промовираат специфичните цели:

- поддршка на **транснационална размена** на луѓето вработени во секторот за култура
- поддршка на **транснационална циркулација** на уметничките и културни дела и продукти
- поддршка на **меѓукултурниот дијалог**

Особено внимание треба да се посвети на проектите кои исполнуваат две од вкупно три специфични цели на Програмата.

Највисок степен на внимание треба да се посвети на проектите кои ги исполнуваат сите три цели на Програмата.

3) Извонредност (excellence) на предложените културни активности (0-20 поени за компонентите 1.1 и 1.2.1 и 0-15 поени за компонентата 1.3.5)

Проектите не само што треба да ги исполнат целите на Програмата, туку исто така треба да ги реализираат успешно со квалитетни активности. Од овој аспект, треба да се проценат следните фактори:

- Ниво на **оригиналност, иновативност и креативност** на предложените активности
- **Вештините и искуството** на лицата одговорни за менаџирање и имплементација на активностите
- **Релевантност** на предложените активности во однос на целната публика/корисници, влијанието врз пошироката јавност и социјалната димензија на активностите

4) Квалитет на партнерството (0-10 вкупно поени)

Соработката меѓу културните оператори е основа на Програмата. Од овој аспект, ќе бидат проценувани следните фактори:

- **Нивото на соработка** и посветеност на секој ко-организатор во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот: број на ко-организатори, географска дистрибуција на организациите учеснички, нивна реална улога во соработката.
- **Улога и придонес** на секој ко-организатор во управувањето со проектот: метод на менаџирање кој се применува на предложените активности, јаснотија на задачите поделени на персоналот и јасен опис на улогата на секој ко-организатор вклучен во проектот.
- **Конзистентност** меѓу предложените активности, буџетот распределен за секоја од нив и расположливиот персонал за спроведувањена проектот.
- **Квалитетот на апликацијата и буџетот**, сериозноста и комплетноста на апликацијата, јаснотијата и релевантноста на предложената методологија, јаснотијата на проектот, опис во смислана цели-активности-продукции детална анализа на буџетот.

5) Очекувано ниво на продукти(0-10 поени)

Предложените активности треба како директно, така и индиректно да допрат до што е можно повеќе луѓе.

Оттука, ќе се прави проценка на следните фактори:

- **Број на лица и/или разни земји (од Европа)**, кои можат директно или индиректно да имаат полза од резултатите на предложените активности
- **Ниво на транс-секторската димензија** на проектот, во смислана степен и интензитет на учество на разните сектори

6) Пренесување и промоција на активностите (0-10 вкупно поени)

Резултатите од предложените активности треба да бидат соодветно претставени и промовирани, уште подалекусежно од евентуалната законска обврска за примена на логото на ЕУ. Оттука, ќе се разгледуваат следните фактори:

- **Релевантноста планот за претставување** во однос на видот на проектот и целната публика
- **Релевантност и соодветност на буџетот** распределен за планот за претставување, пренесување/промовирање на планот во однос на очекуваното директно и индиректно влијание
- **Методологијата** која се применува за да се обезбеди видливост на предложените активности, деталниот план за претставување/дисеминација/промовирање и разни промотивни алатки кои се користат (веб страни, прес конференции, брошури, радио, итн.)

7) Долгорочно влијание – одржливост (0-10 поени)

Од проектите се очекува да генерираат долгорочни резултати и соработка, како и да делуваат како мултипликатори на други потенцијални промотори.

Во овој поглед, ќе се разгледуваат следните фактори:

- Потенцијалот на предложените активности да резултираат со **континуирана, одржлива соработка** во комплементарни активности или перманентни придобивки на европско ниво, **како** и долгорочно да придонесат за развој на соработката меѓу европските култури
- Потенцијалот на предложените активности да генерираат идни иницијативи за културна соработка на ниво на Европа и помеѓу државите на Европа.

Само за компонента 1.3.5: Проекти за културна соработка со

трети земји:

8) Димензија на меѓународна соработка (0-15 поени)

Особено внимание ќе им се посвети на проектите кои демонстрираат конкретна димензија на меѓународна соработка.

За оваа цел, проектите предвидуваат активна соработка со најмалку еден партнер од избраната *Трета земја*. Ќе им се даде предност на проектите кои вклучуваат поголем број партнери, повеќе од минималното ниво споменато во Поглавје IV.4.3.

IV.6 Финансиски услови

Буџетот ги вклучува *квалификуваните* трошоци направени од страна на *координатороти/или ко организаторите*, а во врска со менаџментот и спроведувањето на проектот.

За подетални информации за важечките финансиски правила, вклучувајќи детален опис на буџетот и прегледот на квалификувани и неквалификувани трошоци, (Види Поглавје III.3).

Одобрениот грант се пресметува врз основа на проценетиот буџет и може да покрие до 50% од квалификуваните трошоци.

IV.7 Примена на Договорот за грант/ Одлуката за грант

Договорите за грант се применуваат како што е веќе дефинирано во Поглавје III.4

IV.8. Услови на плаќање

IV.8.1. Предфинансирање

Забелешка: Условите на плаќање изнесени подолу се менуваат во случај на потреба од банкарска гаранција.

(За повеќе информации во врска со Гаранцијата, види Поглавје III.1.6.)

Во случај на Компонентите 1.2.1 и 1.3.5, една префинансирана уплата се врши во рок од 45 дена откако Агенцијата ќе го потпише Договорот за грант. Во случај на компонента 1.1, може да се изврши повеќе од една предфинансирана уплата (види го текстот доле)

Првата уплата се врши во рок од 45 дена откако Агенцијата ќе го потпише Договорот за грант. Другите уплати се прават по поднесувањето на привремен извештај. Преодниот извештај треба да содржи извештај за привремена техничка имплементација и привремени финансиски извештаи (на пр. финансиски сметки, листа на фактури), обезбедувајќи преглед на развојот на проектот од имплементациска и финансиска гледна точка.

Намената на предфинансирањето е да му обезбеди обртни средства на корисникот и тоа може да се подели на неколку рати согласно времетраењето на кофинансираниот проект.

Барањата за понатамошно предфинансирање или привремено плаќање треба да бидат дополнети со привремени извештаи.

За повеќегодишните проекти за соработка (компонента 1.1) во траење од 36 месеци (3 години), исплатите за предфинансирање ќе се вршат на следниов начин:

⊕ Првична исплата за предфинансирање, која претставува 40% од доделениот грант ќе се изврши во рок од 45 дена од датумот на потпишување на *Договорот за грант* од страна на Извршната агенција, под услов да се примени сите (евентуални) побарани гаранции;

⊕ Втора исплата за предфинансирање, која претставува 40% од доделениот грант ќе се изврши во рок од 45 дена од датумот на одобрување од страна на Извршната агенција на исплатата побарана од координаторот, придружено со преоден извештај.

За Повеќегодишни проекти на соработка (компонента 1.1) со траење меѓу 37 месеци и 60 месеци (5 години), исплатата за предфинансирање ќе се врши на следниов начин:

• почетна исплата за предфинансирање која претставува 30% од доделениот грант ќе се изврши во рок од 45 дена од датумот на потпишување на Договорот за грант од страна на Извршната агенција, под услов да се примени сите (евентуално) побарани гаранции;

• втора исплата за предфинансирање, која претставува 30% од доделениот грант ќе се изврши во рок од 45 дена од датумот на одобрување од страна на Извршната агенција на исплатата побарана од координаторот, придружена со преоден извештај;

• трета исплата за предфинансирање, која што претставува 20% од доделениот грант ќе се изврши во рок од 45 дена од датумот на одобрување од страна на Извршната агенција на барањето за исплата поднесено од координаторот, придружено со преоден извештај.]

Внимание

Втората и третата исплата за предфинансирање ќе се извршат кога се потрошени најмалку 70% од претходната рата за пред-финансирање. Во случај трошењето на предфинансирањето да изнесува помалку од 70%, износот на новата исплата за предфинансирање ќе се намали за неискористениот износ од претходната исплата за предфинансирање.

За проекти за соработка (компонента 1.2.1) и проекти за културна соработка со Трети земји (компонента 1.3), исплатата за предфинансирање ќе се врши на следниов начин : Исплата за предфинансирање која соодветствува на 70% од доделениот грант, следејќи ја процедурата во Поглавјето III.8.

IV.8.2. Финално плаќање

Извршната агенција ќе го одреди износот на финалната исплата врз основа на финалниот извештај.

За да се добие финалната исплата, треба да се поднесе финален извештај во рамките на крајниот рок посочен во Договорот за грант/Одлуката за грант. Финалниот извештај содржи финален технички извештај за спроведувањето и финален финансиски извештај вклучувајќи и листа на фактури и потврда за финансискиот извештај (види Поглавје III.7.), обезбедувајќи целосен преглед на резултатите и трошоците од проектот. Копии од проектните продукти (т.е., публикации, постери, покани, DVD, CD -гом, маици, и др.), како и од сите евентуално објавени материјали, се поднесуваат заедно со финалниот извештај.

За потребите на корисниците е обезбеден преформатиран документ за техничкиот извештај за спроведувањето кој помага да се структурираат и опфатат релевантните информации, како и автоматската алатка која ги поврзува финалните финансиски извештаи со листата на фактури и ја потпомага пресметката на трошоците.

Овие документи се достапни на веб-страната на Извршната агенција.

Во случај квалификуваните трошоци направени од страна на координаторот/ко-организаторот во текот на проектот да се пониски од очекуваното, Извршната агенција ќе ја примени стапката на кофинансирање цитирана во Договорот за грант/ Одлуката за грант. Ова може да доведе до намалување на одобриениот грант.

Во одредени случаи, од *корисникот* ќе се бара да го врати дополнителниот износ платен од страна на Извршната агенција.

ПОГЛАВЈЕ V. Проекти за литературен превод (Компонента 1.2.2)

V.1 Вовед

Целта на оваа компонента е да овозможи што е можно поголема распространетост на европската литература меѓу граѓаните на Европа преку поддршка на преведувачката функција или издавање на европската литература на различни јазици на земјите кои земаат учество во Програмата.

Со цел да се овозможи европската додадена вредност и интеграција, посебно внимание ќе се обрне на циркулацијата на литературни дела напишани на јазици на држави членки на ЕУ од 2004 година.

V.2. Поднесување на апликациите

Кога може да се аплицира?

Апликациите можат да се поднесуваат секоја година. (За подетални информации, Види Календар Поглавје I.7.)

Како да се аплицира?

Види Поглавје II (Апликации).

V.3. Специфични квалификувани критериуми

За да бидат квалификувани, проектите мора да ги исполнуваат критериумите наведени подолу.

За квалификуваните критериуми кои се заеднички за сите компоненти на Програмата види дел II.2.1

V.3.1 Кој е квалификуван да аплицира?

Квалификуваните кандидати:

- Мора да бидат јавни или приватни издавачки куќи или издавачки групации (не можат да бидат физички лица)
- Нивното регистрирано седиште треба да биде во некоја од земјите учеснички во Програмата

V.3.2. Кои проекти се квалификувани?

- Прифатлив проект се состои од предложени една или максимум десет литературни дела кои треба да се преведат од еден (изворен јазик) на друг европски јазик (целен јазик).

- Само трошоците за превод се квалификувани

- Квалификувани се единствено преводите на литературни дела независно од жанрот – романи, приказни, кратки раскази, театарски претстави, поезија, комедии. Не-литературните дела не се квалификувани (како туристички водичи, автобиографии, биографии, есеи) или дела посветени на природни науки (историја, филозофија, економија итн.) и други дела посветени на останатите науки (физика, математика итн).

- Оригиналните дела мора да бидат напишани од автори кои се државјани или жители на земјите учеснички во Програмата со исклучок на дела напишани на латински и старогрчки јазик

- Делата претходно мора да бидат објавени

- Делата кои претходно не биле преведени на целниот јазик

- Селектираните кандидати мора да дадат објаснување дека тие ги поседуваат авторските права на литературните дела кои се предложени за превод. Ова подразбира дека апликантите мора да обезбедат пренос на правата со уредно датиран и потпишан договор пред да се потпише легален договор со Извршната Агенција

- Активностите врзани за преводот мора да започнат во рамките на периодот посочен во календарот (Поглавје 1.7)

- Времетраењето на проектот нема да биде подолго од 24 месеци. Времетраењето подразбира почетен датум на преводот на првото дело, до датумот на објавување на последното преведено дело.

- Грантот за кој се аплицира изнесува помеѓу EUR 2.000 и EUR 60.000 за избран круг

Проектот не може да започне пред најраниот датум за почеток посочен во Календарот (види Поглавје 1.7)

V.3.3. Квалификувани јазици

Квалификувани јазици се официјалните јазици на квалификуваните земји плус латински и старогрчки.

Литературните дела за превод треба да ги исполнуваат следните услови:

– Преводот да биде извршен од еден на друг целен европски јазик

- Мора да се докаже европската димензија со цел да се избегне преводот на национална литература на друг официјален јазик на некоја друга земја³⁷

- Целниот јазик мора да му биде мајчин јазик на преведувачот, освен во случај на јазиците кои помалку се користат, ако издавачот докаже дека може да најде соодветен преведувач

V.3.4 Документи кои треба да се поднесат во склад со квалификуваните критериуми

Прифатливоста на проектот ќе се оценува врз основа на документацијата која се бара во критериумите заеднички за сите компоненти на програмата (види II.2.1) и следната документација и материјали кои треба да се достават од кандидатите:

- Копија од која било оригинална книга предложена за превод. Може да се направи исклучок и да се прифатат фотокопии во случај на скапоцени и ретки дела

- Кратка биографија на преведувачите

- Декларација на чест потпишана од законскиот застапник на кандидатот кој аплицира со која се потврдува дека:

*Делата предложени за превод претходно се објавени

*Делата предложени за превод претходно не се преведени на целен јазик

³⁷ На пример, преводот на англиска книга од ирски автор, од страна на ирски издавач, а на галски јазик нема да биде прифатлив

*Делата мора да бидат напишани од државјани или жители на земјите учеснички во Програмата со исклучок на дела напишани на латински и старогрчки јазик

*Целниот јазик мора да му биде мајчин јазик на преведувачот, освен во случај на јазиците кои помалку се користат, ако издавачот обезбеди доволно објаснување

*Ако издавачката куќа или група се обврзе да користи преведувач предвиден во пријавата. Доколку апликацијата биде избрана апликантот мора да достави до Извршната Агенција копија од договорот потпишан помеѓу издавачот и преведувачот на секоја книга предложена за превод

* Активностите врзани за преводот не треба да започнат пред 1 септември во годината кога се поднесува апликацијата

*Издавачката куќа или издавачката група мора да ги поседува авторските права на литературните дела предложени за превод или дека ќе ги добие пред да потпише Договор за правни обврски со Извршната Агенција. Доколку апликацијата биде избрана апликантот мора да обезбеди копија од тој договор.

Модел на Декларација на честа се доставува во апликациската форма. Оваа декларација ја обврзува организацијата која аплицира да се усклади со споменатите квалификувани критериуми. Во случај на селекција, доколку овие декларации не се во склад со критериумите, доделениот грант ќе биде поништен и износите кои веќе се исплатени ќе мора да се вратат.

V.4 . Кои се критериумите за доделување на грант

Откако ќе се направи проценка на оперативните и финансиски капацитети на организацијата , се пристапува кон евалуација на основа на следните критериуми за доделување кои се состојат од квалитативни и квантитативни индикатори:

Критериумите за доделување на грант се состојат од квалитативни и квантитативни индикатори и тие се следните:

- 1) степенот во кој проектот може да генерира европска додадена вредност и релевантност на активностите на специфичните цели на Програмата
- 2) степенот во кој предложените активности се осмислени и можат успешно да се извршуваат со високо ниво на квалитет
- 3) степенот во кој резултатите од предложените активности соодветно ќе бидат пренесени и промовирани

Проектите ќе бидат проценети на скала од 0 до 100 поени и ќе бидат рангирани во склад со својата вредност.

1) до кој степен проектот може да генерира европска додадена вредност и релевантност на активностите на специфичните цели на Програмата (0-40 поени)

Во согласност со општите определби на Програмата, се претпоставува дека предложените активности можат да ја унапредат културната област која е заедничка за европските народи од земји учеснички во Програмата.

Следните критериуми ќе бидат проценувани од овој аспект:

*степенот во кој направениот избор демонстрира аспект кој ги надминува локалните, регионалните или дури националните интереси;

* степенот во кој проектот има цел да го зголеми знаењето на Европејците за европската литература;

* степенот во кој проектот ја поттикнува меѓународната циркулација на литературни; со еден збор проектот допринесува за мобилноста на европските литературни дела

- * степенот во кој проектот го поттикнува меѓукултурниот дијалог
- * Во насока да се поттикне европската интеграција, особено внимание ќе биде дадено на преводот на делата напишани на јазиците на земјите кои се придржале на Европската Унија од 2004 година, на автори кои се државјани или жители на овие земји
- * особено внимание ќе се даде на делата на автори кои победиле на Награда за литература на Европската Унија

2) до кој степен предложените активности се осмислени и можат успешно да се извршуваат со високо ниво на квалитет (0-40 поени)

Преводите не само што треба да ги исполнат целите на Програмата, туку исто така треба да бидат реализирани со високо ниво на квалитет. Следните критериуми ќе бидат проценувани од овој аспект

- * литературниот квалитет на делото што треба да се преведе;
- * квалитетот на издавачката куќа во однос на нејзината политика на издавање и политиката за превод;
- * вештината и искуството на професионалните преведувачи;
- * квалитетот на апликацијата: сериозност и комплетност на апликацијата, јасноста и значењето на предложената методологија, јасноста и разбирливоста на предложениот распоред за имплементација, целосна конзистентност на буџетот и исплатливост на секое дело предложено за превод.

3) до кој степен резултатите од предложените активности соодветно ќе бидат пренесени и промовирани (0-20 поени)

Во оваа насока се оценуваат следните фактори:

- * Важноста на планот за комуникација во однос на типот на проектот, целната публика и целите на Програмата
- * Бројот на преведени книги кои ќе бидат објавени земајќи ги предвид големината на земјата/земјите каде преведеното дело се објавува и вообичаената пракса за соодветниот жанр.
- * Применетата методологија за прегледност на предложените активности, деталниот план за комуникација/дистрибуција/промоција и разни промотивни алатки (како на пр. Веб-страница, прес, брошури)

V.5 Финансиски услови

Пресметување на грант

- Грантот се пресметува на основа на однапред утврден паушал кој се однесува на следните жанрови на фиктивната литература: романи, приказни, кратки раскази, драми, стрипови итн;
- Во случај на поезија грантот се пресметува на основа на детален буџет; во овој случај грантот може да ги покрие трошоците за превод под услов тие да не се над 50% од вкупниот износ на преведувањето и објавувањето на една или повеќе книги

V.5.1. Наплата врз основа на паушал (Flat Rate Based Financing)³⁸

Грантот треба да одговара на износот кој се добива со умножување на бројот на страните на оригиналното дело со стапка за секој целен јазик. Стапките се фиксни на ниво на кое нема ризик од создавање на профит или постигнување на максимумот фиксиран во Програмата Култура 2007-2013 (односно 50% од трошоците за превод и објавување на литературното дело). Стапките за секој целен јазик се пресметуваат на основа на актуелните трошоци за превод на страница од 1500 карактери не броејќи ги местата помеѓу зборовите. Стапките се разликуваат во однос на јазиците. Стапките се ажурираат редовно.

Фиксни стапки кои се применуваат во земји учеснички во Програмата според јазикот³⁹: (подолу се прикажани кодовите на јазиците по азбучен ред)

---

³⁸ Commission Decision C(2008) 2781.

³⁹ Стапките ги опфаќаат сите официјални јазици на односните земји. На пример, за каталански и баскијски, се применува стапката за шпански јазик. За јазиците на земјите од поранешна Југославија, како Словенија, Србија, Хрватска и пјР Македонија, се применува истата стапка

Стапките редовно се ажурираат

Земја	Код	Финасирање, во EUR
Бугарски	BG	12.6
Чешки	CS	12.68
Дански	DA	15.77
Германски	DE	25.14
Грчки	EL	18.49
Англиски	EN	24.61
Шпански	ES	21.28
Естонски	ET	18.22
Фински	FI	24.75
Француски	FR	23.89
Галски	GA	26.04
Хрватски	HR	15.13
Унгарски	HU	18.18
Исландски	IS	33.7
Италијански	IT	27.87
Литвански	LT	15.73
Латвиски	LV	17.05
Македонски	MK	15.13
Малтешки	MT	17.20
Холандски	NL	23.38
Норвешки	NO	24.04
Полски	PL	16.15
Португалски	PT	16.25
Романски	RO	9.06
Словачки	SK	12.68
Словенечки	SL	15.13
Српски	SR	15.13
Шведски	SV	28.99
Турски	TR	8.37

Пресметувањето на грант во формуларот за аплицирање автоматски го пресметува максималниот грант. Мора да се поднесе поедноставена прогноза за буџетот. Не е потребна детална финансиска изјава за трошоците во финалниот извештај.

На пример:

Пресметка на вкупниот износ на грантот:

- една книга на романски јазик од 350 страни да се преведе на холандски јазик:
350 x 24,12 (фиксна стапка за холандски јазик): Вкупниот износ на пресметаниот грант е EUR 8.442.

V.5.2. Финансирање засновано на буџет, единствено за поезија

Износот на грантот се заснова на детална буџетска проценка, изразена во ЕУР, која јасно ги прикажува трошоците за превод за секоја книга.
Грантот ги покрива трошоците за преводот, под услов истите да не претставуваат повеќе од 50% од вкупните трошоци за издавање и објавување.

Квалификувани директни трошоци

Квалификувани трошоци се единствено оние кои се однесуваат на реалното плаќање на преведувачите, таксите или реалната плата на преведувачот плус трошоците за социјално осигурување и останатите статутарни трошоци вклучени во платата, под услов овој трошок да не ги надмине просечните стапки кои кореспондираат со вообичаената политика за плата на корисникот.

V.6 Договорот за грант/Одлука за грант

За оваа компонента се применуваат Одлуките за грант (види Поглавје III.4).

V.7 Плаќање

V.7.1 Пред-финансирање

Забелешка: Доколку е потребна банкарска гаранција, условите кои се однесуваат на процедурите за плаќање кои следат во продолжение ќе се разликуваат. За подетални информации види Поглавје III.1.6
За грант кој изнесува или надминува 20 000 ЕУР, пред-финансирано плаќање ќе претставува 70% од доделениот грант и тоа е во склад со постапката опишана во поглавјето III.8.

V.7.2 Финално плаќање

Извршната Агенција ја утврди вредноста на финалното плаќање на основа на финалниот извештај. Потребните документи за финално плаќање се следните:

А) Паушално финансирање

- Да се изработи Финален извештај за секој превод, кој, меѓу другото, ќе го содржи името на преведувачот
- Еден примерок од секое преведено дело

Б) Финансирање врз основа на буџетот, единствено за поезија:

- Да се изготви финален извештај за секој превод, кој меѓу другото ќе го содржи и името на преведувачот
- Финален финансиски извештај со прилог документација, јасно посочувајќи ги износите со или без ДДВ
- Една копија од секое преведено дело

Единствено за поезија:

Ако квалификуваните трошоци направени од страна на корисникот на грантот во текот на времетраењето на проектот се пониски од проектираните, Извршната агенција ќе ја примени стапката за кофинансирање на стварните трошоци, изнесена во Одлуката за грант.

ПОГЛАВЈЕ VI– Поддршка за европски културни фестивали (Компонента 1.3.6)

VI.1 Вовед

Целта на оваа компонента е да ги поддржи Европските културни фестивали во поглед на:

1. поттикнување на размената на искуства преку мобилноста на европските професионалци во полето на културата
2. промоција на циркулацијата на културните дела давајќи пристап до националните европски културни дела пред најшироката можна публика
3. промоција на интеркултурниот дијалог

VI.2 Годишна или повеќегодишна поддршка

Организациите имаат избор да аплицираат за некој од следните видови на грант

А) поддршка на едно издание на фестивалот (секоја година до 2012)

Организациите може да поднесат апликација за годишен грант секоја година до крајот на Програмата (види Календар - Поглавје I.7). Организациите кои ќе добијат повеќегодишен грант преку партнерство не смеат да аплицираат за годишен грант во времето траењето на партнерството.

Или

Б) поддршка на три изданија на фестивалот – партнерство (времетраење три години, 2011 – 2013)

Организациите кои сакаат да воспостават долгорочен однос на соработка со Европската Агенција ќе бидат повикани да поднесат апликација за партнерство. Датум за пријавување за овој вид на партнерство е 2010. Партнерството ја формализира врската на организацијата со Извршната Агенција во времетраење од три години, од 2011 до 2013, за да и овозможи остварување на долгорочните цели.

Организацијата која сака да аплицира за партнерство мора во прилог на деталната годишна апликација за првите 12 месеци (за 2011) да поднесе **тригодишен акционен план**, со кој се дефинираат целите, приоритетите и очекуваните резултати (достигнувања) за периодот од 2011 – 2013, како и стратегија и активности кои треба да се спроведат за да се обезбеди постигнување на цели и резултати. Акциониот план особено мора да обезбеди анализа на целите/резултатите и активностите за секоја од трите години.

Во 2012 и 2013, селектираната организација, на побарување од Извршната Агенција ќе поднесе поедноставена апликација за грант со детален опис и расположивиот (одговарачкиот) буџет за 2012 и 2013. Апликацијата која е договорена заеднички од двете страни ќе послужи за основа за доделување на одредениот грант за релевантната година.

Доколку истата организација одлучи во 2010 да поднесе апликација за двете опции (а) и (б), гореопишани, и ако двете апликации се избрани, тогаш приоритет ќе и се даде на апликацијата за партнерство.

VI.3 Поднесување на апликации

Кога да се аплицира

- Апликациите за годишен грант: апликациите се достапни секоја година се до 2012.
- Апликациите за договор за три-годишно партнерство: апликациите може да бидат направени само во 2010 година.

За повеќе детали види Календар (Поглавје I.7)

Како да се аплицира

Види Поглавје II (Апликации)

VI.4 Посебни квалификувани критериуми

За да бидат квалификувани, апликациите мора да ги исполнуваат специфичните критериуми наброени подолу во текстот. За квалификувани критериуми кои се заеднички за сите компоненти на Програмата, види Поглавје II.2.1

VI.4.1 Квалификувани кандидати:

Квалификуваните апликанти мора да бидат јавни или приватни организации со статус на правно лице, чија главна активност е од областа на културата (културни и креативни сектори) и оние организации со седишта регистрирани во една од земјите учеснички во Програмата.

Нивната главна активност мора да се состои од организација на фестивал.

VI.4.2 Квалфикувани проекти

Квалификувани се само фестивалите кои имаат одржано најмалку пет изданија до датумот на поднесување на апликацијата.

Програмата од претходната година и планираната програма за годината за која се бара поддршка мора да вклучуваат дела од најмалку седум држави учеснички во Програмата. Оваа покриеност ќе се проверува на основа на официјалниот каталог за претходната година, кој треба да се достави заедно со апликацискиот формулар и планираната програма за годината за која се бара поддршка.

Ве молиме да забележите дека филмските фестивали не се квалификувани, и за нив е одредена посебна поддршка во рамките на МЕДИА програмата.

За да бидат квалификувани, проектите мора:

- да траат најмногу 12 месеци и да поддржуваат едно издание на фестивалот
- да бара грант до 100 000 ЕУР
- да презентираат рамнотежен буџет (трошок = приход) и да се согласат дека максималниот износ на кофинансирање од страна на ЕУ е 60% од вкупниот квалификуван буџет.

VI.5 Критериуми за избор

Оперативен и финансиски капацитет

(Види Поглавје II.2.3 – Критериуми за селекција)

VI.6 Критериуми за доделување на грант

Доделувањето на грант не зависи само од проценката на квалификуваност, исклучувањето и критериумите за одбирање (види Поглавје III). Конечната одлука за изборот ќе биде донесена врз основа на типовите предлози коишто се поднесени (годишен оперативен грант или рамковно партнерство), проценети врз основа на *критериумите за доделување грант*.

Критериумите за доделување се засноваат на квалитативни и квантитативни индикатори и се следните:

1. Европска додадена вредност и Европска димензија на предложените активности
2. Квалитет и иновативна природа на програмата
3. Влијание на публиката
4. Учество на европски професионалци и квалитетот на размената предвидена меѓу нив.

Проектите ќе бидат оценети од 0 до 100 поени и ќе бидат рангирани според својата вредност

(1) Европска додадена вредност и Европска димензија на предложените активности (0-25 поени)

Во однос на овој критериум за доделување на грант, во предвид ќе се земе: културната и географската разноликост на програмата, имено соодносот меѓу програмирањето на работите од земјите учеснички во Програмата и бројот на земјите застапени во програмирањето.

(2) Квалитет и иновативна природа на програмата (0-25 поени)

Во предвид ќе се земе: степенот, природата и оригиналноста на програмирањето во однос на другите Европски фестивали, програмската структура како и иновативниот аспект на активностите спроведени во смисол на развојот на фестивалот кој аплицира во однос на другите европски фестивали

(3) Влијание на публиката (0-25 поени)

Во предвид ќе се земе: до кој степен публиката и активностите кои се реализираат преку неа се во насока на промовирање на Европските дела на публиката

(4) Учество на европски професионалци и квалитетот на размената предвидена меѓу нив (0-25 поени)

Во предвид ќе се земе: големината, природата и разноликоста на присуството на стручни лица.

VI.7 Финансиски услови

Поддршката за оваа компонента ќе биде дозволена следејќи ја процедурата за фокусирано управување.

Под оваа процедура, само трошоците кои се однесуваат на Европската димензија на акцијата се квалификувани, иако одлуката за доделување на грант е заснована на проценка на целата акција и одговарачкиот глобален буџет кој е поднесен.

Прифатливи се следните трошоци:

1. Трошоци кои се однесуваат на презентација на европски не-национални работи (како сценографија, костими, превод, додатни трошоци итн.) .
2. Трошоци за патување и сместување на професионалците и аматерите пропратени со европски не-национални работи (уметнички, технички и управувачки тимови)
3. Надокнада за уметничките изведби во Европски не-национални работи
4. Трошоци кои се однесуваат на организирањето на работилници меѓу европските професионалци (ограничување на 15% од квалификуваните трошоци)
5. Трошоци кои се однесуваат на развојот, преводот, принтањето и распространувањето на официјалните каталози и брошури.
6. Трошоци за комуникација (вебстрани, медиа планови...) (ограничување на 15% од квалификуваните трошоци)

За да бидат финансирани од Програмата Култура, апликантите мора да обезбедат целосен буџет за комплетната акција, вклучувајќи и финансиски план и буџет на квалификувани трошоци. Доделениот грант е пресметан на основа на проценка на квалификувани трошоци и може да покрие најмногу 60% од вкупните квалификувани трошоци.

VI.8

Употреба на Договорот за Грант или Одлуката за Грант

Договорите за Грант се употребени (види Поглавје III.4)

VI.9 Услови на плаќање

VI.9.1 Пред-финансирање

Забелешка: Условите на плаќање изнесени подолу се менуваат во случај на потреба од банкарска гаранција.(За повеќе информации во врска со Гаранцијата, види Поглавје III.1.6.)

Исплата за предфинансирање која соодветствува на 70% од доделениот грант, следејќи ја процедурата во Поглавјето III.8. во рок од 45 дена од датумот кога Агенцијата го потпишала Договорот за Грант.

VI.9.2 Финално плаќање

Извршната агенција ќе го одреди износот на финалната исплата врз основа на финалниот извештај.

За да се добие финалната исплата, треба да се поднесе финален извештај во рамките на крајниот рок посочен во Договорот за грант/Одлуката за грант. Финалниот извештај содржи финален технички извештај за спроведувањето и финален финансиски извештај вклучувајќи и листа на фактури и потврда за финансискиот извештај (види Поглавје III.7.), обезбедувајќи целосен преглед на резултатите и трошоците од проектот. Копии од проектните продукти (т.е., публикации, постери, покани, DVD, CD -rom, маици, и др.), како и од сите евентуално објавени материјали, се поднесуваат заедно со финалниот извештај.

За потребите на корисниците е обезбеден преформатиран документ за техничкиот извештај за спроведувањето кој помага да се структурираат и опфатат релевантните информации, како и автоматската алатка која ги поврзува финалните финансиски извештаи со листата на фактури и ја потпомага пресметката на трошоците.

Овие документи се достапни на веб-страната на Извршната агенција.

Во случај квалификуваните трошоци направени од страна на координаторот/ко-организаторот во текот на проектот да се пониски од очекуваното, Извршната агенција ќе ја примени стапката на кофинансирање цитирана во Договорот за грант/ Одлуката за грант. Ова може да доведе до намалување на одобрените грант. Во одредени случаи, од *корисникот* ќе се бара да го врати дополнителниот износ платен од страна на Извршната агенција.

ПОГЛАВЈЕ VII– Поддршка за организации активни на европско ниво на полето на културата (компонента 2, оперативни грантови)

VII.1 Вовед

Оваа компонента (*strand*) се стреми да ги кофинансира расходите поврзани со долгорочните програми за работа на организации кои остваруваат општ европски интерес во сферата на културата или објективен составен дел на политиките на ЕУ во оваа област.

Во рамки на оваа компонента, квалификувани се три категории на организации. Организација може да аплицира само за една од овие категории, или за една поткатегија, ако аплицира под категоријата d).

VII.1.1 Три категории

a) Амбасадори

Организации кои, преку своето влијание во сферата на културата на европско ниво, имаат јасен потенцијал да бидат европски „претставници“ на европската култура и, како такви, може да ја исполнат својата улога на Европски културни амбасадори.

Организации со кои особено се занимава оваа категорија се оркестри, хорови, театарски групи и танцови компании чии активности имаат вистински европски димензии. Активностите на организацијата мора да се одвиваат во најмалку седум *квалификувани земји*.

b) Мрежи за застапување

Мрежи за застапување кои уживаат доверба на членовите здружени во мрежата и кои обезбедуваат значителна претставеност на специфична категорија (категории) на културни оператори или на културни сфери на европско ниво. Мрежите мора да постојат најмалку една година.

Мрежите треба да обединуваат членови кои се основани согласно закон во најмалку петнаесет квалификувани земји. Алтернативно, кога мрежите се составени од организации кои ги претставуваат културните оператори на национално ниво (како што се националните федерации), мрежата треба да достигне значителна претставеност во најмалку десет квалификувани земји.

c) Платформи за структуриран дијалог

Во рамки на Европската агенда за култура⁴² може да се даде поддршка за организации кои активно се вклучуваат во структуриран дијалог со Европската комисија, како и за групации кои изготвуваат анализи на политики со кои се поддржуваат целите на оваа Агенда, а поконкретно со петте приоритетни области за делување за периодот 2008-2010, утврдени на европско ниво⁴³ од страна на Советот.

Петте приоритети се:

- подобрување на условите за мобилност на уметниците и другите професионалци во сферата на културата;
- промовирање пристап кон културата, особено преку промоција на културното наследство, културниот туризам,

⁴² Резолуција на Советот на 16 ноември 2007 за Европската Агенда за култура, 2007/C 287/01

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0242:FIN:EN:PDF>

⁴³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:287:0001:0004:EN:PDF>

повеќејазичноста, дигитализацијата, синергиите со образованието (особено образованието за уметностите) и поголема мобилност на колекциите;

- разработка на податоци, статистики и методологии во културниот сектор и подобрување на нивната споредливост;
- максимизирање на потенцијалот на културните и креативните индустрии, особено оние на малите и средни претпријатија (МСП);
- промовирање и спроведување на Конвенцијата на УНЕСКО за заштита и промоција на разновидноста на културни изрази⁴⁴.

Оваа категорија е строго ограничена на платформи за структуриран дијалог основана на одредени повици за изразување на интерес објавен од Комисијата и тоа е во склад со спецификациите поврзани со овие повици. Засегнатите платформи ќе бидат поканети да аплицираат во Агенцијата. Платформите ги чинат организации од граѓански организации од културата вклучени во структуриран дијалог со Комисијата во рамки на Европската агенда за култура. Ваквите платформи за структуриран дијалог мора да одговорат на приоритетите на политиките дефинирани од страна на Комисијата во специфични повици за изразување на интерес⁴⁵. Платформите се составени од невладини организации од културниот сектор (како мрежи, фондации, професионални организации) на европско ниво. Членовите на платформата севкупно мора да претставуваат културни оператори основани во најмалку петнаесет *квалификувани земји*. Ако ваквата платформа не поседува правен субјективитет, член на организацијата мора да достави мандат во кој пишува дека ја претставува и координира неговата работна програма (за повеќе информации види поглавје VII.3.1)

Расчленување на буџетот по категории

Расположливиот буџет провизорно се распределува на следниве категории на овој начин:

- Амбасадори: приближно 55% од расположливиот буџет
- Мрежи за застапување: приближно 40% од расположливиот буџет
- Платформи: приближно 5% од расположливиот буџет

Овие проценти се индикативни. Врз основа на квалитетот на примените апликации, Извршната агенција го задржува правото да примени друга процентна распределба.

VII.1.2 Годишна или повеќегодишна поддршка

Организациите избираат да се пријават за:

а) годишен оперативен грант (секоја година до 2013)

Организациите може да поднесат апликација за годишен оперативен грант секоја година, до крајот на Програмата (погледнете го Календарот во Поглавјето I.8). Организациите кои примаат повеќегодишен грант преку рамковно партнерство, не мора да аплицираат за годишен грант во тек на рамковното партнерство. На пример, организација која добива повеќегодишен грант за 3 години, од 2008 до 2010, не мора да аплицира во 2008 или 2009 за годините 2009 или 2010.

⁴⁴ http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=31038&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

⁴⁵ Првиот повик беше објавен во март, 2008. Види: http://ec.europa.eu/culture/pdf/doc1203_en.pdf

или

b) рамковно партнерство (на три години, 2011- 2013)

Организациите кои сакаат да воспостават долгорочен однос на соработка со Извршната агенција се повикуваат да поднесат апликација за рамковно партнерство. Наредниот датум за апликација за вакво партнерство е 2010. Партнерството го формализира односот на организацијата со Извршната агенција на 3 години, од 2011 до 2013, за да и овозможи таа да ги оствари своите долгорочни цели.

Организациите кои сакаат да аплицираат за рамковно партнерство треба, поракј деталната годишна програма за работа за првите 12 месеци (односно 2011), да поднесат и **тригодишен акционен план** со кој се дефинираат целите, приоритетите и очекуваните резултати (остварувања) за периодот 2011–2013, како и стратегијата и активностите кои треба да се спроведат за да се обезбеди остварување на целите и резултатите. Акциониот план особено дава расчленет опис на целите/резултатите и активностите за секоја од трите години.

Во 2011 и 2012, одбраните организации, по барање на Извршната агенција, ќе поднесат поедноставена апликација за грант, со детална програма за работа и со соодветен буџет за 2012 и 2013. Работната програма заеднички договорена меѓу двете страни ќе служи како основа за доделување на конкретните оперативни грантови за релевантната година.

Доколку истата организација одлучи во 2010 да поднесе апликации во рамки на обете опции а) и б) опишани погоре, и ако обете апликации се одбрани, приоритет ќе се даде на рамковното партнерство.

VII.2 Поднесување на апликациите

Кога да се аплицира

- Годишни оперативни грантови: апликации се можни секоја година, се' до 2012.
- Рамковни партнерства – апликации се можни само во 2010.

За детали од Календарот Види Поглавје I.7.

Како да се аплицира

Погледнете Поглавје II(Апликации).

VII.3 Специфични квалификувани критериуми

За да бидат квалификувани, проектите мора да ги исполнуваат следните критериуми.
(За квалификувани критериуми заеднички за сите компоненти Види II.2.1)

VII.3.1 Кој е квалификуван да аплицира

Квалификуваните организации мора:

- да се јавни или приватни, независни организации со статус на правно лице. Меѓународни, национални, регионални или локални „јавни власти“, како што се општините, покраините или регионите, не се квалификувани. Физичките лица исто така не се квалификувани да аплицираат за грант;
- да имаат регистрирано седиште во една од квалификуваните земји;
- да се непрофитна организација;
- да имаат законски Мандат во сферата на култура. Оттука, организацијата – апликант мора да се стреми кон остварување на општ европски интерес на полето на културата или на објективен составен дел на политиките на ЕУ во оваа област;
- да. поднесе само една апликација за годишен оперативен грант до крајниот рок. Ако организацијата поднесе повеќе од една апликација за годишен оперативен грант, ќе се смета дека тие се неприфатливи.

Амбасадорите мора:

- да поседуваат легален субјективитет за најмалку две години од датумот кога е поднесена апликацијата;
- да ги распостранат своите активности во најмалку седум земји учеснички во Програмата

Застапничките мрежи мора:

- да поседуваат легален субјективитет од најмалку една години од датумот кога е поднесена апликацијата
- да формираат мрежа на членови законски утврдени во најмалку десет земји учеснички во Програмата во случај кога мрежите опфаќаат организации кои ги претставуваат националните културни оператори.

Платформите за структуриран дијалог мора:

- да бидат основани по објавувањето на повикот од страна на Комисијата⁴⁶ и да бидат во склад со спецификациите наведени во овој повик. Засегнатите платформи ќе бидат повикани да аплицираат од страна на Агенцијата
- да бидат законски основани или
- да бидат претставени од организација - членка законски основана и во апликацијата да се поднесе уреден мандат од водачот на платформата, кој ќе ја претставува платформата во рамките на процесот на селекција и да ќе ја координира групацијата (мандатот мора да биде потпишан од водачот на платформата);
- да се сосостои од невладини организации активни на полето на културата на транснационално европско ниво
- да се состои од членови кои колективно ги претставуваат европските оператори и други организации основани најмалку во 15 земји учеснички во Програмата
- три платформи веќе ги исполнуваат горенаведените критериуми⁴⁷
- активности кои ќе бидат земени во предвид во пресметувањето на грантот се оние кои се поврзани со перманентните активности на организацијата и кои се релевантни со целите на Програмата и структуриран дијалог со Комисијата како што е наведено во повиците за изразување интерес. Работната програма ќе ги покрие само тие активности. Сите додатни или ад хок проекти кои не ги исполнуваат овие критериуми или веќе се покриени со европски или друг грант нема да бидат дел од работната програма. Освен тоа трошоците за активности кои се одвиваат во земји кои не учествуваат во Програмата не смее да изнесуваат повеќе од 15% од вкупниот износ од реализацијата на работната програма. (види Поглавје III.3.1.1)

VII.4 Кои се критериумите за доделување грант

Доделувањето на грант не зависи само од проценката на квалификуваност, исклучувањето и критериумите за одбирање (види Поглавје III). Конечната одлука за изборот ќе биде донесена врз основа на типовите предлози коишто се поднесени (годишен оперативен грант или рамковно партнерство), проценети врз основа на *критериумите за доделување грант*.

Во случај на апликации за:

- а) годишен оперативен грант, одлуката за избор ќе биде донесена врз основа на содржината и ефектите на деталната програма за работа за финансиската година за која станува збор;
- б) рамковно партнерство, одлуката за избор ќе биде донесена врз основа на планираните остварувања на содржината и ефектите на **тригодишниот акционен план (2011-2013) и деталната годишна програма за работа за 2011 и нејзината кохерентност** со тригодишниот акционен план на организацијата, наспроти

⁴⁶ Првиот повик беше објавен во март 2008. See: http://ec.europa.eu/culture/pdf/doc1203_en.pdf

⁴⁷ Платформа за пристап до културата; Платформа за интеркултурна Европа; Платформа за културни и креативни индустрии

критериуми за доделување грант, дефинирани подолу.

За сите категории, апликациите ќе се оценуваат на скала од 0 до 100 поени и ќе бидат рангирани според својата вредност

Критериумите за доделување грант се следниве:

- 1) степенот во кој работната програма и последователните активности може да генерираат вистинска **европска додадена вредност**, како и **европска димензија на предложените активности**
- 2) релевантност на програмата за работа и последователните активности во однос на **специфичните цели** на Програмата
- 3) степенот во кој предложената програма за работа и последователните активности се осмислени и може да се изведат успешно, со високо **ниво на извонредност**
- 4) степенот во кој предложената програма за работа и последователните активности може да произведат **продукти** кои досегаат до што е можно повеќе луѓе, и директно и индиректно
- 5) степенот во кој резултатите на предложените активности ќе бидат соодветно **претставени и промовирани**
- 6) степенот во кој активностите може да генерираат соодветно ниво на **одржливост** (долгорочни резултати и соработка) и, воедно, да делуваат како мултипликатори за други потенцијални промотери.

Заеднички критериуми за доделување грант за сите три категории :

Извонредност на предложените културни активности (критериум 3) (20 поени)

Степенот во кој предложената програма за работа и последователните активности се осмислени и може да се изведат успешно, со високо ниво на извонредност.

Предлозите не само што мора да ги задоволат критериумите и целите на Програмата за култура, туку треба, исто така, да се спроведат успешно, со високо квалитетно ниво на активностите. Во оваа смисла, ќе се проценуваат следниве фактори:

- Вештините и искуството на лицата задолжени за управување со активностите и нивно спроведување;
- Релевантност на предложените активности во смисла на претставување на европската култура на нејзиното највисоко ниво, ефектите и врз европската публика и пошироката јавност, како и социјалната димензија на активностите;
- Јасноста и конзистентноста меѓу предложените активности, буџетот распределен за секоја од нив и *оперативниот и финансискиот капацитет* на организацијата;
- Квалитетот на апликацијата и буџетот: сериозност и комплетност на апликацијата, јасност и релевантност на предложената методологија, јасност на описот на активностите во смисла на цели и активности;
- продукти и детално расчленет буџет.

Претставување и промоција на активностите (критериум 5) (0-15 поени)

Резултатите на предложените активности мора соодветно да се претстават и промовираат. Во таа смисла, ќе

бидат проценувани следниве фактори:

- Релевантност на планот за комуникација во поглед на типот на активноста и целната публика;
- Релевантноста и соодветноста на буџетот распределен за планот за претставување/дисеминација/промоција, имајќи ги предвид очекуваните директни и индиректни ефекти;
- Методологијата користена за да обезбеди видливост на предложените активности, деталниот план за претставување/дисеминација/промоција и користење на различните промотивни алатки (како што се веб-сајт, печат, брошури, радио).

Одржливост (критериум 6) (0-10 поени)

Активностите на културните организации треба да генерираат најголеми можни долгорочни резултати и соработка, а воедно и да делуваат и како мултипликатори за другите потенцијални промотери. Во оваа смисла, ќе се разгледуваат следниве фактори:

- Степенот во кој стекнатото искуство со спроведувањето на минатите и скорешните активности обезбедува долгорочна одржливост, со вистинска европска додадена вредност;
- Потенцијалот предложените активности да резултираат со континуирана, одржана соработка, со комплементарни активности или со постојани придобивки на европско ниво, како и на долгорочна основа да придонесуваат кон развојот на соработката меѓу културите во Европа;
- Потенцијалот на предложените активности да генерираат и други идни иницијативи кои се стремат кон промовирање на транснационалната мобилност на луѓето кои работат во секторот на култура, да поттикне транснационална циркулација на културни и уметнички дела и продукти и да поттикне дијалог меѓу културите.

Специфични критериуми за доделување грант, за секоја од трите категории

А) Амбасадори:

Европска додадена вредност и европска дименија на предложените активности (критериум 1) (0-20 поени)

Ќе се проценуваат следниве фактори:

- Начинот на кој целите, методологиите и природата на предложените активности демонстрираат перспектива која оди и подалеку од локалните, регионалните, па дури и националните интереси, за да работи на остварување на стремежот да се претстави општиот европски интерес на полето на културата;
- Начинот на кој предложените активности може да имаат поголем ефект, а нивните цели подобро да се остварат на европско, отколку на национално ниво;
- Степенот во кој организацијата, преку влијанието на нејзините активности на европско ниво, ја исполнува улогата на „Амбасадор“ на европската култура и, како таква, нејзиниот потенцијал да биде вистински „претставник“ на европската култура;
- Степенот во кој оваа европска димензија се остварува преку планираните активности.

Релевантност за специфичните цели на Програмата (критериум 2) (0-20 поени)

Ќе се проценува степенот во кој предложените активности придонесуваат кон мобилноста на луѓето и придонесуваат кон интеркултурен дијалог.

Очекувано ниво на продукти (критериум 4) (0-15 поени)

Ќе бидат проценувани следниве фактори:

- Бројот на лица кои може да имаат директна или индиректна полза од резултатите на предложените активности;
- Бројот на различни европски земји коишто директно ќе имаат полза од предложените активности, вклучувајќи го и бројот на различни земји, места и простори коишто ќе бидат домаќини на активностите;
- Бројот на соработници и сектори коишто може делотворно и постојано да бидат претставени на европско ниво.

Б) Мрежи за застапување:

Европска додадена вредност и европска димензија на предложените активности (критериум 1) (0-20 поени)

Ќе бидат проценувани следниве фактори:

- Начинот на кој целите, методологијата и природата на предложените активности демонстрираат перспектива која оди и подалеку од локалните, регионалните или дури и националните интереси, за да работи на остварување на стремежот за вмрежување, обезбедувајќи застапување и воспоставување на структуриран дијалог во општ европски интерес, во сферата на културата;
- Начинот на кој предложените активности може да имаат поголем ефект, а нивните цели подобро да се остваруваат на европско, отколку на национално ниво;
- Степенот во кој мрежата – апликант ги претставува телата активни во *квалификувани или Трети земји* и шири (дисеминира) информации за активностите на ЕУ, особено со цел да се промовира културната соработка во Европа;
- Степенот во кој планираните активности се стремат да ја остварат европската димензија .

Релевантност за специфичните цели на Програмата (критериум 2) (0-20 поени)

Ќе се проценува степенот во кој активностите на застапување и дијалог може да придонесат кон структурата и да ги негуваат дебатите за развојот на заедничка европска културна област и да дадат посилен глас на сферата на културата во Европа, како на секторско, така и на поединечно ниво.

Очекувано ниво на продукти (критериум 4) (0-15 поени)

Ќе бидат проценувани следниве фактори:

- Бројот на лица кои може, директно и индиректно, да имаат полза од резултатите на предложените активности;
- Број на различни европски земји коишто ќе имаат полза од предложените активности, вклучувајќи го и бројот на различни земји, места и простори кои ќе се домаќини на активностите;
- Бројот на соработници и сектори кои може да се претставени на европско ниво и очекуваните резултати од контактите со институциите на ЕУ.

В) Платформи за структуриран дијалог:

Европска додадена вредност и европска димензија на предложените активности (критериум 1) (0-20 поени)

Ќе бидат проценувани следниве фактори:

- Начинот на кој членот од платформата допринесува преку својата мрежа и искуство во културните политики за разноликост и зголемување на перспективата на платформата на тематски приоритет дефиниран во повикот за пријавување.
- Начинот на кој целите, методологијата и природата на предложените активности демонстрираат перспектива која ги надминува локалните, регионалните, па дури и националните интереси, за да се делува кон целта на вмрежување, застапување и воспоставување на структуриран дијалог во општ европски интерес во сферата на културата;
- Начинот на кој предложените активности може да имаат поголем ефект, а нивните цели може подобро да се остварат на европско, отколку на национално ниво;
  - Степенот во кој достигнувањата во комуникацијата кои се однесуваат на распространување на резултатите може да допрат до интересот на претприемачите на европско ниво.

Релевантност за специфичните цели на Програмата (критериум 2) (0-20 поени)

Ќе се оценуваат следните фактори:

- релевантноста на предложените активности во доприносот во структурираниот дијалог со Комисијата за содржините наведени во повикот
- степенот до кој предложените активности можат да допринесат во структурирањето и негувањето на политичките дискусии за развојот на европската зедничка културна област и особено за целите на Европската културна Агенда.

Очекувано ниво на продукти (критериум 4) (0-15 поени) Ќе бидат проценувани следниве фактори:

- Бројот на лица кои може да имаат директна и индиректна полза од резултатите на предложените активности;
- Бројот на соработници и сектори кои може да се претставени на европско ниво и очекуваните резултати од контактите со институциите на ЕУ.

VII.5 Финансиски услови

Степенот на кофинансирање на ЕУ не може да надмине 80% од квалификуваните оперативни трошоци на апликантите.

Како последица на ова, најмалку 20% од вкупниот оперативен буџет на организацијата мора да биде кофинансиран од други извори. Износот на самофинансирањето споменато како приход во проценетиот буџет се смета дека е дефинитивно обезбеден.

VII.5.1 Ограничувања на буџетското зголемување, во споредба со претходните буџетски години

За да се обезбеди транспарентна распределба на расположливиот буџет за оперативни грантови, меѓу организациите активни на европско ниво во сферата на културата, како и со цел да се одбегне неоправдано зголемување на буџетот, се применува принципот на ограничување на буџетот во споредба со претходните *финансиски години*.

Провизорниот буџет не може да се зголеми за повеќе од 10% од стварните трошоци направени во минатата година за која сметките се завршени (обично година N-2)⁴⁸ или ќе им биде поставено горно ограничување на тоа ниво.

Очекуваните расходи се проценуваат наспроти билансот на успех за таа година.

Доколку стварните трошоци направени во годината која претходи на последната година за која сметките за завршени (N-3) биле повисоки отколку во годината N-2, ограничувањето на провизорниот буџет може да се пресмета како 110% од стварните расходи за годината N-3, проценета наспроти билансот на успех за таа година.

Ова правило се применува за годишни, како и за повеќегодишни оперативни грантови.

VII.5.2 Максимални прагови

Покрај правилото за максимални 80% кофинансирање, или на одредбите за финансиската регулатива, грантот којшто го бара секој апликант не смее да ги надмине следниве стапки, дефинирани за секоја од категориите:

A) Амбасадори:

Вкупни трошоци	Максимален износ на грантот
под EUR100.000	EUR75.000
од EUR100.000 до EUR149.999	EUR80.000
од EUR 150.000 доEUR 199.999	EUR 120.000
од EUR 200.000 доEUR 299.999	EUR 160.000
од EUR 300.000 доEUR 449.999	EUR 240.000
од EUR 450.000 доEUR 799.999	EUR 360.000
од EUR 800.000 доEUR 1.200.000	EUR 480.000
над EUR1.200.000	EUR600.000

Б) Мрежи за застапување и В) Платформи:

Вкупни трошоци	Максимален износ на грантот
под EUR100.000	EUR75.000
од EUR100.000 до EUR150.000	EUR80.000
над EUR150.000	EUR120.000

⁴⁸ Година N е годината во која е склучен Договорот за грант

VII.5.3 Постепено намалување на оперативните грантови (правило на дегресивност)

Согласно Член 113(2) од Финансиската регулатива, оперативните грантови постепено ќе се намалуваат, при нивното обновување.

Ова правило се применува на следниов начин:

Онаму каде стапката на ко-финасирање е 5% или помалку, стапката на кофинасирање за годината n ќе биде намалена за 5% од стапката на ко-финасирање за годината $n-1$.

Пример А: стапката на ко-финасирање од 5% за годината n е намалена за 4.75% за годината $n+1$.

Пример Б: стапката од 4% за годината n опаѓа на 3.8% за годината $n+1$

За трите години од Рамковниот договор за партнерство важи истото правило.

VII.6 Како се пресметува грантот

За пресметување на оперативниот грант, организациите – апликанти може да одберат меѓу двата системи на финансирање: паушално финансирање (flatratefinancing) (види Поглавје VII.6.1) или традиционалното буџетски базирано финансирање (види Поглавје VII.6.2).

Паушалното финансирање е воведено за да се поедностави пресметувањето на грантот. Наместо традиционалниот систем каде грантот се пресметува врз основа на детален буџет, системот со паушал обезбедува фиксен износ по припадник на персоналот на организацијата. Бидејќи оперативните грантови ги покриваат севкупните трошоци на организацијата, ова заштедува време и на организацијата и' обезбедува поголема флексибилност при користењето на грантот. Системот со паушал го менува основното пресметување на грантот, односно, без детален буџет. Сите други услови (ограничување на растењето на трошоците од една до друга година, максималните прагови и правилото за постепено намалување) сепак се применуваат и за системот со паушал.,

VII.6.1 Систем со паушално

финансирање⁴⁹

Општи одредби

Во рамки на овој систем, грантот се пресметува врз основа на фиксен износ по припадник на персоналот на платниот список – со целосно или делумно работно време – на организацијата, до определен максимум. Тука се опфатени сите лица што работат за организацијата апликант (како што се раководството, секретари, асистенти) на платниот список, но ги иззема под-изведувачите, волонтерите и оние на обука. Музичарите и другите уметници може да се вклучени во пресметката, дури и ако не се формално припадници на персоналот (вработени) и примаат само дневница и/или надомест на патните трошоци. Грантот пресметан на овој начин се смета дека ќе ги покрие сите оперативни трошоци на организацијата до пропишаниот максимален износ.

Организацијата може да го користи грантот за да ја спроведува договорената годишна програма за работа без да се ограничува со однапред дефинирани прагови на буџетските ставки, што обезбедува поголема флексибилност.

Извршната агенција ќе ја заснова пресметката на грантот врз стварниот број на персонал вработен во организацијата во годината за која организацијата го добива грантот. Организациите треба да докажат кој е бројот на персонал на крајот на *финансиската година* во нивните заверени годишни сметки, или пак со посебно уверение од регистриран, независен надворешен ревизор. Исто така мора да ги поднесат своите годишни сметки, кои мора да бидат заверени во случаи кога износот на грантот е 100 000 ЕУР или повеќе.

⁴⁹ Commission Decision C(2008) 2729.

Пресметка на износот на грантот

Организацијата – апликант го зема за пресметка на грантот бројот на вработени/година. Таа може да го дефинира бројот на персонал со користење на вкупниот број на денови на персоналот и негово делење со 220 (бројот на работни денови/година).

Една година = 220 работни дена

1 работен ден = најмалку 7,5 часа

За завршна пресметка на грантот се користат само работните денови на лицата кои се заведени во годишната сметка на организацијата или пак во одделно уверение од ревизор.

Паушалот е варијабилен, во зависност од земјата во која има седиште организацијата и ги одразува нивоата на трошоци во секоја од земјите.

Паушалот којшто треба да се примени е оној на земјата каде организацијата ги изведува своите главни активности, што се смета за земја каде работи најмалку 50% од постојаниот персонал на организацијата. Обично, тоа е седиштето.

Стапките на паушал се применуваат во квалификуваните земји за сите категории:

Стапките се ажурираат редовно.

Земја	Код	Износ во ЕУР
Австрија	AT	42.747
Белгија	BE	39.905
Бугарија	BG	14.318
Кипар	CY	33.213
Чешка Република	CZ	27.874
Германија	DE	40.078
Данска	DK	41.638
Естонија	EE	23.367
Грција	EL	32.693
Шпанија	ES	35.571
Финска	FI	40.633
Франција	FR	37.443
Хрватска	HR	21.738
Унгарија	HU	22.327
Ирска	IE	46.942
Исланд	IS	41.811
Италија	IT	35.363
Лихтенштајн	LI	47.289
Литванија	LT	21.460
Луксембург	LU	47.289
Летонија (Латвија)	LV	19.866
Македонија	MK	11.302
Малта	MT	26.453
Црна Гора		11.302
Холандија	NL	46.457
Норвешка	NO	47.289
Полска	PL	19.554
Португалија	PT	26.349
Романија	RO	16.295
Србија	RS	11.302
Шведска	SE	41.603
Словенија	SI	31.515
Словачка	SK	25.031
Турција	TR	15.775
Обединетото Кралство	UK	40.286

Автоматски калкулатор на грантот во формуларот на апликацијата го пресметува побараниот максимален износ на грантот. Со цел да се овозможи вклучување на хонорарен (parttime) персонал, *калкулаторот* работи врз основа на човек/денови. Износот пресметан со автоматскиот *калкулатор* на грантови е максималниот можен грант пред примена на правилата спомената во Поглавјето VII.5

Бидејќи се применува правилото на непрофитност (види Поглавје III.1.5) организациите не треба да го бараат максимумот посочен од *калкулаторот*, доколку може да предвидат дека со тој износ ќе остварат вишок.

Извршната агенција го резервира правото да предложи износ на кофинансирање понизок од износот кој го има побарано апликантот.

Во рамки на системот со паушал, апликантите треба да поднесат само:

a) Ex-ante(кога се поднесува апликацијата)

- завршни сметки за профит и губиток за последната година, заверена од страна на независен надворешен ревизор, во случај кога се бара грант во вредност од 100 000 ЕУР или повеќе, овие сметки не треба да бидат постари од 18 месеци;
- работна програма предложена од организацијата, во која се опишуваат активностите кои припаѓаат во рамките на Програмата Култура;
- изјава за трошоците направени за реализација на проект за годината n-2 во случаи кога организацијата била ангажирана за активности надвор од рамките на Програмата Култура;
- резиме на провизорната сметка на приходи и расходи, вклучувајќи го и проценетиот број на припадници на персоналот за релевантната година.

b) Ex-post(кога се поднесува завршниот извештај)

- извештај со кој детално се опишува спроведувањето и резултатите од програмата за работа (финален извештај);
- сметки за добивка и загуба за годината во која е добиен грантот(годишни сметки), заверени од страна на регистриран независен надворешен ревизор во случај кога грантот изнесува 100 000 Еур или повеќе
- декларација, заверена од страна на независен надворешен ревизор посочувајќи го вкупниот број на припадници на персоналот/година/денови), ангажиран во реализацијата на работната програма.

Последново се користи за проверка на фактичкиот број на персонал и дали организацијата остварила профит од грантот на ЕУ, па оттука ова е основа за пресметката на финалниот грант.

Пример за пресметка на грантот според системот со паушал:

Пресметка на вкупниот грант

Австриска организација конкурира за грант во 2008, во рамки на категоријата Амбасадори, а во последниот завршен и заверен биланс на успех има вкупни расходи од EUR286.000; тоа укажува на провизорни расходи за 2008 година од EUR290.000 и 5 припадници на персоналот на платниот список (односно, двајца вработени со полно работно време и еден со половина работно време, и петнаесет хонорарно ангажирани уметници), кои работат 220 дена/година.

1) Примена на правилото за максимално зголемување на трошоците

Со провизорен расход од EUR290.000, организацијата го почитува правилото за максимум од 10% зголемување на трошоците (види Поглавје VI.7.1).

2) Примена на стапката на паушал

5 припадници на персоналот x EUR 42.747 (паушал за Австрија) е еднакво на EUR 213.735 за потенцијалниот грант.

3) Примена на максималните прагови

Бидејќи вкупните трошоци на организацијата во претходната година беа EUR290.000, максималниот грант кој таа може да го побара би бил EUR160.000 (види максимални прагови во Поглавјето VII.5.2).

Оттука, максималниот износ за кој може да аплицира организацијата е EUR160.000.

Бидејќи правилото за непрофитност (види Поглавје III.1.5) и натаму се применува, тоа значи дека Извршната агенција е обврзана да го намали или редуцира грантот, во случај на крајот на годината годишната сметка да покаже вишок. Организациите треба да го земат ова предвид кога аплицираат за грант. Во погоре споменатиот пример, австриската организација не треба да аплицира за максималниот грант од EUR160.000, доколку таа веќе знае дека со тој износ таа би остварила вишок во својата годишна сметка, туку да побара понизок износ.

4) Примена на правилото за дегресивност

Исто така, согласно финансиската регулатива, оперативните грантови треба да се намалуваат со тек на времето. Со цел да се почитува ова правило, процентот на кофинансирање од ЕУ, којшто коренсподира со грантот доделен за 2008 треба да биде барем за еден поен помал од процентот на кофинансирање од ЕУ кое коренсподирало со грантот доделен во претходната *финансиска година* 2007.

Во случајот на австриската организација, замислете дека таа претходната година добила оперативен грант од EUR 143.000 (50% од своите вкупни трошоци во таа година). Во тој случај, новиот грант не може да претставува повеќе од 49% од нејзините вкупни расходи. Како резултат, максималниот грант кој таа може да го побара би изнесувал EUR142.100 (49% од EUR290.000), што би значело намалување од EUR900 во споредба со претходната година⁵⁰.

---

⁵⁰ Во зависност од фактичката ситуација на организацијата, ова намалување може да биде позначајно или помалку значајно.

VII.6.2 Буџетско финансирање

Износот на грантот се пресметува врз основа на балансиран, детален прогнозиран буџет, изразен во EUR за секоја од буџетските години. Информацијата кои буџетот треба да ги содржи, како и дефиниција на *квалификуваните трошоци* се опишани во Поглавјето III.3.1

“Буџетско финансирање „,

Се применуваат истите правила како што се опишани во Поглавјето VI.7: ограничување на порастот на буџетот, максимални прагови, дегресивност и правило за непрофитност, како што се опишани погоре.

VII.7 Услови за плаќање

VII.7.1 Пред-финансирање

Забелешка: Доколку се бара банкарска гаранција, не важат истите услови поврзани со аранжманите за исплата како овие опишани подолу. Види Поглавје III.1.6 за натамошни детали.

Исплата за предфинансирање, како што е дефинирана во *Аранжманот за грант* ќе биде префрлена на корисникот во рок од 45 дена од датумот кога Извршната агенција го потпишува *Аранжманот за грант* и кога се добиени сите побарани гаранции.

VII.7.2 Финална исплата

Извршната агенција треба да го утврди износот на финалната исплата врз основа на финалниот извештај.

•Документи кои треба да се поднесат за паушалното финансирање:

- финален извештај кој содржи детали за реализацијата и резултатите на работната програма
- завршни сметки за профит и губиток за последната година, заверена од страна на независен надворешен ревизор, во случај кога се бара грант во вредност од 100 000 ЕУР или повеќе
- декларација, заверена од страна на независен надворешен ревизор посочувајќи го вкупниот број на припадници на персоналот, ангажиран во реализацијата на работната програма.

Во случај организацијата да не ја исполнила целосно договорената програма за работа или да остварила вишок, грантот ќе биде намален.

• **Документи кои треба да се поднесат за финансирањето врз основа на буџет:**

- финален извештај до детални информации за реализацијата и резултати од работната програма;
- финалната финансиска сметка на навистина направените *квалификувани трошоци* , следејќи ја структурата на проценетиот буџет;
- целосен збирен преглед на приходите и расходите на програмата за работа (листа на фактури);
- завршни сметки за профит и губиток за последната година, заверена од страна на независен надворешен ревизор, во случај кога се бара грант во вредност од 100 000 ЕУР или повеќе

Види Поглавје 3.7 за правилата кои ја регулираат потврдата за завршните финансиски изјави.

Доколку *квалификуваните трошоци* навистина направени од страна на *корисникот* во тек на активноста се пониски од очекуваните, Извршната агенција ќе ја примени стапката на кофинансирање наведена во *Договорот за грант*, на стварните трошоци. Во случаите кога е применливо, од *корисникот* ќе се бара да ги надомести сите прекумерни износи исплатени од Извршната агенција во форма на пред-финансирање.

Во случај организацијата да не ја исполнила целосно договорената програма за работа, или пак ако остварила вишок, грантот ќе биде намален.

ПОГЛАВЈЕ VIII– Проекти на соработка помеѓу организации вклучени во анализи на културната политика (Компонента 3.2)

VIII.1. Вовед

Оваа категорија ги подржува проектите на соработка помеѓу приватните или јавните организации (како на пр. културните одделенија на националната, регионалната или локалната власт, културните опсерватории или фондации, универзитетските оделенија специјализирани за културни работи професионални организации и мрежи) кои имаат директно и практично искуство во анализи, евалуација или влијателна проценка во културните политики на локално, регионално, национално и/или европско ниво, посветени на една или на повеќе од трите посочени цели на европската агенда за култура⁵¹

- Промоција на културна разноликост и интеркултурен дијалог
- Промоција на културата како катализатор за креативност во рамките на Лисабонската стратегија за пораст и работа
- Промоција на културата како витален елемент во интернационалните врски на Унијата, имплементирајќи ја УНЕСКО Конвенцијата за заштита и промоција на разновидноста на културните експресии⁵²

Активностите мора да инволвираат најмалку три организации кои се легално основани во најмалку три држави кои учествуваат во Програмата.

Максималната вредност на грантот е 120.000 ЕУР годишно што претставува максимум 60% од квалификуваните трошоци.

Поддршка се дава на следниве активности:

- Секретаријат и координација на групациите
  - Размена, анализи, споредба и консолидација на постоечките квантитативни и квалитативни податоци и методи на евалуација
  - Продукција на повици и препораки за нови методи на евалуација или квантитативни или квалитативни податоци.
- Започнувањето на нови одредени студии или збирки на податоци не е покриено.

Кој е координатор, ко-организатор, асоцијативен партнер

Културни оператори кои ќе бидат вклучени во имплементацијата на повеќегодишните Проекти за соработка во следните својства:

- **Координатор:** културен оператор од земјата учесничка во Програмата, кој презема улога на координатор во текот на спроведувањето на проектот. Оваа улога подразбира целосна одговорност за спроведување на активностите во согласност со Договорот за грант, како и конкретна и суштествена вклученост во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот.

Координаторот има улога на овластен потписник на Договорот за грант, или оној на кој се однесува Одлуката за грант.

⁵¹ See the Communication on European agenda for culture in a globalizing world, COM (2007) 2004 final. http://europa.eu/legislation_summaries/culture/l29019_en.htm

⁵² http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=31038&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

- **Ко-организатор: културен оператор од земјата учесничка во Програмата** со конкретна и суштествена вклученост во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот. Вклученоста на секој ко-организатор мора да биде јасно посочена во апликацијата. Вршењето единствено на услугите или продуктите во однос на проектот, засновани на договорот или надвор од неговите рамки, не се смета како дел од дефиницијата за ко-организатор. Во случај проектот да биде избран за кофинансирање, секој ко-организатор мора да потпише *мандат*, со што го овластува координаторот да делува во негово име и на негова сметка за време на спроведувањето на проектот.

Модел за *Мандатот* обезбедува Извршната агенција. Потпишани *Мандати* од сите ко-организатори се прикачени на апликацијата и доколку проектот е избран се приложуваат кон Договорот за грант/Одлуката за грант. Само испорака на стока или услуги за проектот без разлика дали има или нема договорна основа нема статус на ко-организатор.

- **Придружен партнер: културен оператор од земја учесничка во Програмата** или пак од трета земја, кој зема учество во спроведувањето на предложените активности од проектот, но не до истиот степен и ниво како ко-организаторот. Трошоците направени од страна на придружниот партнер не се квалификувани, освен ако не се платени или рефундирани директно од страна на координаторот и/или ко-организаторот.

VIII.2 Поднесување на апликации

Краен рок за аплицирање

Апликациите може да се поднесуваат секоја година во согласност со Календарот во Поглавје I.7.

Како да аплицирате?

Ве молиме да го погледнете Поглавје II (Апликации).

VIII.3 Специфични квалификувани критериуми

За да бидат квалификувани, проектите мора да ги исполнуваат следните критериуми. За квалификувани критериуми заеднички за сите компоненти види Поглавје II.2.1)

VIII.3.1 Квалификувани кандидати

Единствени квалификувани кандидати се јавни или приватни организации со статус на правно лице, чие седиште мора да биде регистрирано во една од земјите учеснички во Програмата.

Главната активност на кандидатот мора да е од областа на културата

VIII.3.2 Квалификувани проекти

За да бидат квалификувани проектите мора:

- да траат од 12 до 24 месеци;
- да вклучуваат најмалку три организации (координаторот и најмалку двајца ко-организатори и/или асоцијативни партнери) кои потекнуваат од три различни земји учеснички во Програмата;
- кога се вклучени ко-организатори, апликацијата мора да содржи и потпишан мандат за секој ко-организатор со список на неговите основни обврски
- да се базира на Договор за соработка договорен од организациите учеснички (координаторот, ко-организаторот и/или асоцијативниот партнер); овој договор е потпишан од координаторот, ко-организаторите и асоцијативните партнери и дава опис на природата на нивната соработка.
- да бара грант до 120 000 ЕУР за секоја година на активности;
- да презентираат рамнотежен буџет (трошок = приход) и да се согласат дека максималниот износ на кофинансирање од страна на ЕУ е 60% од вкупниот квалификуван буџет.

VIII.4 Критериуми за избор

Оперативни и финансиски капацитети

(Види Поглавје II.2.3 – Критериуми за селекција)

VIII.5 Кои се критериумите за доделување на грант?

Донесувањето на одлуката за одобрување на грантот не зависи единствено од исполнувањето на условите од конкурсот, туку исто така и од оперативниот и финансиски капацитет на организацијата/организациите.

Финалната одлука за селекција се донесува особено врз основа на критериумите за доделување на грант.

Критериумите за доделување на грант се составени од квалитативни и квантитативни индикатори и се следните:

1. степенот во кој проектот генерира европска додадена вредност
2. релевантноста на активностите со специфичните цели на Програмата во врска со Европската агенда за култура
3. до кој степен предложените активности се осмислени и може да бидат спроведени успешно до висок степен на извонредност
4. квалитет на партнерството помеѓу координаторот и ко-организаторот
5. степенот во кој активностите можат да произведат резултати кои ги остваруваат целите на Програмата
6. степенот во кој резултатите од предложените активности ќе бидат соодветно претставени и промовирани
7. степенот во кој активностите може да генерираат долгорочно влијание (одржливост)

Проектите ќе бидат оценети со скала од 0 до 100 поени и ќе се рангираат според својата вредност

Европска додадена вредност (0-20 поени)

Критериумот Европска додадена вредност се проценува земајќи ги во предвид следниве фактори:

- Начинот на кој целите, методологијата и природата предложените активности демонстрираат перспектива која ги надминува локалните, регионалните, па дури и националните интереси со цел да развие подобро разбирање на влијанието на културните политики во генералниот европски интерес;
- Начинот на кој секоја од организациите вклучена во соработката допринесува преку планираните активности и своите искуства во анализите, евалуацијата или влијанието на културните политики во разноликоста и проширувањето на перспективата на една или повеќе од три цели на Европската агенда за култура
- степенот во кој предложените активности може да имаат посилен ефект, а нивните цели може подобро да се постигнат на ниво на Европа, отколку на национално ниво
- Степенот во кој е постигната Европската димензија во планираните активности

Релевантност со специфичните цели на Програмата (0-20 поени)

Критериумот релевантност на активностите со специфичните цели на Програмата во врска со Европската агенда за култура се проценува земајќи ги во предвид следните фактори:

- релевантноста на предложените активности во допринесувањето на реализацијата на целите од Европската агенда за култура
- степенот во кој предложените активности можат да допринесат во структурирањето и негувањето на политичките дискусии за целите на Европската агенда за култура

Извонредност на предложените активности (0-20 поени)

Критериумот извонредност на предложените активности се проценува земајќи ги во предвид следниве фактори:

Степенот во кој предложените активности се осмислени и може да бидат спроведени успешно до висок степен на извонредност. Предлозите не само што треба да ги исполнат критериумите и целите на Програмата Култура во врска со Европската Агенда за култура, туку треба да се спроведат со високи стандарди.

Од овој аспект, треба да се проценат следните фактори:

- вештините и искуството на лицата одговорни за менаџирање и имплементација на активностите
- јасност на предложените активности и нивното ускладување со капацитетот и искуството на вклучените организации

Квалитет на партнерството (0-10 поени)

Соработката меѓу културните оператори е основа на Програмата. Од овој аспект, ќе бидат проценувани следните фактори:

- Нивото на соработка и посветеност на секој ко-организатор во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот: број на ко-организатори, географска дистрибуција на организациите учеснички, нивна реална улога во соработката
- Улога и придонес на секој ко-организатор во управувањето со проектот: метод на менаџирање кој се применува на предложените активности, јаснотија на задачите поделени на персоналот и јасен опис на улогата на секој ко-организатор вклучен во проектот.
- Конзистентност меѓу предложените активности, буџетот распределен за секоја од нив и расположливиот персонал за спроведување на проектот
- Квалитетот на апликацијата и буџетот: сериозноста и комплетноста на апликацијата, јасност и релевантност на предложената методологија, јасност на проектот, опис во смисла на цели-активности-продукти и детална анализа на

буџетот.

5. Очекувано ниво на продукти (0-10 поени)

Критериумот Очекувано ниво на продукти ќе се проценува земајќи ги во предвид следните фактори:

- квантитет и квалитет на новите докази, дата консолидации и/или анализи и методолошки препораки кои може да произлезат од проектот.
- број на лица и организации кои можат директно или индиректно да имаат полза од резултатите на предложените активности

6. Претставување и промоција на активностите (0-10 поени)

Резултатите од предложените активности треба да бидат соодветно претставени и промовирани, уште подалекусежно од евентуалната законска обврска за примена на логото на ЕУ. Оттука, ќе се разгледуваат следните фактори:

- Релевантност во планот за претставување во однос на видот на проектот и целната публика
- Релевантност и соодветност на буџетот распределен за планот за претставување, пренесување/промовирање на планот во однос на очекуваното директно и индиректно влијание
- Методологијата која се применува за да се обезбеди видливост на предложените активности, деталниот план за претставување/дисеминација/промовирање и разни промотивни алатки кои се користат (веб страни, прес конференции, брошури, радио, итн.)
- Степенот во кој претставувачките активности поврзани со распространетоста на резултатите може да допрат до интересот на претприемачите на национално и европско ниво.

7. Долгорочно влијание – одржливост (0-10 поени)

Од проектите се очекува да генерираат долгорочни резултати и соработка, како и да делуваат како мултипликатори на други потенцијални промотори.

Во овој поглед, ќе се разгледуваат следните фактори:

- Потенцијалот предложените активности да резултираат со **континуирана, одржлива соработка** во комплементарни активности или перманентни придобивки на европско ниво, **како** и долгорочно да придонесат за развој на соработката меѓу европските култури
- Потенцијалот на предложените активности да генерираат идни иницијативи за културна соработка на ниво на Европа и помеѓу државите на Европа.

VIII.6 Финансиски услови

Буџетот ги вклучува *квалификуваните* трошоци направени од страна на *координаторот* и/или *ко-организаторите*, а во врска со менаџментот и спроведувањето на проектот.

За подетални информации за важечките финансиски правила, вклучувајќи детален опис на буџетот и прегледот на квалификувани и неквалификувани трошоци, Ве молиме да го погледнете Поглавјето III.2.

Одобрениот грант се пресметува врз основа на проценетиот буџет и може да покрие до 60% од квалификуваните трошоци.

VIII.7 Примена на Договорот за грант/ Одлуката за грант

Договорите за грант се применуваат како што е веќе дефинирано во Поглавје III.4.

VIII.8 Услови на плаќање

VIII.8.1 Пред-финансирање

Забелешка: Условите на плаќање изнесени подолу се менуваат во случај на потреба од банкарска гаранција. (За повеќе информации во врска со Гаранцијата, види Поглавје III.1.б.)

Една пред-финансирана исплата одговара на 70% од доделениот грант и се врши во рок од 45 дена од датумот на кој Агенцијата го потпишала Договорот за грант во склад со процедурата опишана во поглавјето III.9

VIII.8.2 Финално плаќање

Извршната агенција ќе го одреди износот на финалната исплата врз основа на финалниот извештај.

За да се добие финалната исплата, треба да се поднесе финален извештај во рамките на крајниот рок посочен во Договорот за грант/Одлуката за грант. Финалниот извештај содржи финален технички извештај за спроведувањето и финален финансиски извештај вклучувајќи и листа на фактури и потврда за финансискиот извештај (види Поглавје III.7.), обезбедувајќи целосен преглед на резултатите и трошоците од проектот. Копии од проектните продукти (т.е., публикации, постери, покани, DVD, CD -гот, маици, и др.), како и од сите евентуално објавени материјали, се поднесуваат заедно со финалниот извештај.

За потребите на корисниците е обезбеден преформатиран документ за техничкиот извештај за спроведувањето кој помага да се структурираат и опфатат релевантните информации, како и автоматската алатка која ги поврзува финалните финансиски извештаи со листата на фактури и ја потпомага пресметката на трошоците.

Овие документи се достапни на веб-страната на Извршната агенција.

Во случај квалификуваните трошоци направени од страна на координаторот/ко-организаторот во текот на проектот да се пониски од очекуваното, Извршната агенција ќе ја примени стапката на кофинансирање цитирана во Договорот за грант/ Одлуката за грант. Ова може да доведе до намалување на одобраниот грант. Во одредени случаи, од *корисникот* ќе се бара да го врати дополнителниот износ платен од страна на Извршната агенција.

ПОГЛАВЈЕ IX Поимник (клучни зборови)

Забелешка: Ставките се презентирани по абецеден ред на англискиот превод.

AssociatedPartner- Придружен партнер: Културен оператор од квалификувана земја или од *Трета земја*, кој учествува во спроведувањето на предложените активности во проектот, но не во мерка и на ниво на учеството на ко-организатор. Трошоците направени од придружните партнери не се квалификувани, освен доколку не се директно платени или рефундирани од координаторот и/или ко-организаторите.

Award criteria- Критериуми за доделување грант: Овие критериуми ја сочинуваат основата за проценка на квалитетот на предлозите, во смисла на целите и барањата утврдени за секоја од компонентите (*strands*) на Програмата. Тие ги опфаќаат и квалитативните и квантитативните елементи, при што на секој од нив му е доделена специфична тежина.

BankAccount– Банкарска сметка: Ова е банкарската сметка или потсметка на корисникот, со валута во EUR, преку која се вршат сите плаќања поврзани со активноста. Извршната агенција ќе изготви досие со деталите на банкарската сметка или потсметка, врз основа на *Формуларот за финансиска идентификација* доставен од координаторот.

Beneficiary- Корисник: Организацијата правно одговорна за спроведување на активностите на проектот и примател на грантот.

Budgetaryauthority– Буџетска власт: Европскиот совет и Европскиот парламент го утврдуваат буџетот на ЕУ, по предлог на Европската комисија.

Callforproposals– Конкурс (повик): Ова е еден од начините за спроведување на програмите на ЕУ. Конкурсот се објавува на годишна основа и тој специфицира бројни елементи: целите кон чие остварување се стреми и годишниот буџет распределен за односниот тип активности; *квалификуваност, исклучувањето, критериуми за селекција и за доделување на грантот*, како и релевантната придружна документација која треба да се поднесе; услови за ЕУ финансирање; услови за поднесување на предлози; можен датум за отпочнување со кофинансирањето активности и временски распоред за процедурата на доделување грантови. Конкурсите се објавуваат на веб сајтот на институциите на ЕУ и во Службениот весник (OfficialJournal) на ЕУ. Овој Програмски водич содржи поединечни конкурси за компонентите (*strands*) споменати во Дел втори.

Certificateonfinalfinancialstatements- Уверение за финалниот финансиски извештај: За сите проекти (*компоненти* 1.1, 1.2.1 и 1.3) финалниот финансиски извештај и поврзаните годишни извештаи треба да се заверат од страна на регистриран и независен надворешен ревизор. Во случај на оперативен грант (*strand2*), ова се бара доколку доделениот грант изнесува повеќе од EUR100.000. Во случај на јавни организации, ова уверение може да го изготви надлежен и независен јавен службеник.

Уверението треба да се приложи кон барањето за финалната исплата, поднесено од корисникот, со што се потврдува следново:

“Трошоците декларирани од корисникот / ко-корисникот во финансиските извештаи врз основа на кои се испратени барањата за исплата, се стварни, точно регистрирани и квалификувани согласно условите во Договорот за грант / Одлуката за грант.”

Conflictofinterests– Конфликт на интереси: Согласно Финансиската регулатива (Член 52):

“1. На сите финансиски актери и секое друго лице вклучено во реализацијата, управувањето, ревизијата или контролата на буџетот им се забранува преземање на сите дејства кои може да ги доведат нивните сопствени интереси во конфликт со интересите на ЕУ. Доколку дојде до ваков случај, односното лице мора да се воздржи од секакви активности и да го препушти прашањето на надлежен орган.”

“2. Конфликт на интереси постои кога непристрасното и објективно извршување на функциите на финансиски

актер или друго лице, согласно став 1, е доведено во прашање поради постоење на семеен, емотивен живот, политичка

или национална припадност, економски интерес или било кој друг заеднички интерес со *корисникот*.”

Contributioninkind– Придонес во натура: Проектите за соработка (*компоненти 1.1, 1.2.1 и 1.3*): Придонес во натура е секој придонес од страна на трето лице, којшто не е платен од корисникот и ко-корисниците. Може да станува збор за придонес во вид на трајни капитални средства и опрема, суровини, неплатена добротворна работа од страна на приватно или правно лице, или пак персонал на испомош од друга организација (освен координаторот/ко-организаторите или организацијата *корисник*) кои примаат надомест од матичната организација. Придонесите во натура не претставуваат квалификувани трошоци.

Сепак, Извршната агенција може да прифати, во соодветно документиран и исклучителни случаи, дека кофинансирањето на активноста треба делумно да се состои од придонес во натура.

Во ваков случај, вредноста пресметана за ваквите придонеси не смее да ги надмине:

- трошоците стварно поднесени и соодветно документиран со сметководствени документи на третите лица кои ги дале ваквите придонеси на корисникот или ко-корисниците бесплатно, но самите ги сносат соодветните трошоци;
- трошоците општо прифатени на соодветниот пазар за односниот тип на придонес, кога не се сносени трошоци.

Придонесот во вид на објекти (згради) не се опфаќа со оваа можност.

Оперативни грантови (*компонента 2*): Придонесите во натура не се прифаќаат. Дури ни како неквалификувани приходи и неквалификувани грантови.

Cooperationagreement– Договор за соработка: Ова се однесува само на повеќегодишните проекти за соработка (*strand1.1*) и Проекти за културна соработка со трети земји (*strand1.3*). Овие проекти мора да се засновани врз договор за соработка, односно заеднички документ кој има правна форма валидна во една од квалификуваните земји и којшто е потпишан од вклучените координатор и ко-организатори. Овој документ прецизно ги опишува целите на проектот, активностите кои ќе се спроведуваат со цел да се остварат овие цели и улогата која секој од ко-организаторите (вклучувајќи го и координаторот) ја има во осмислувањето и спроведувањето на проектот, како и износот на нивниот финансиски придонес.

Coordinator(beneficiary) – Координатор (корисник): Културен оператор од квалификувана земја, кој ја презема координативната улога во тек на спроведувањето на проектот. Оваа улога подразбира севкупна одговорност за извршување на активностите, согласно *Договорот за грант / Одлуката за грант*, како и конкретна и суштествена вклученост во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот. Координаторот делува како законски ко-потписник на *Договорот за грант*.

Co-beneficiary- Ко-корисник: Ко-организаторите, согласно strand1.1 Повеќегодишни проекти за соработка, strand 1.2.1 Проекти за соработка и strand1.3 Проекти за соработка со Трети земји се ко-корисници. Тоа значи дека нивните трошоци поврзани со проектот се, исто така, квалификувани. Сключувањето на договорот и исплатата на грантот, сепак, ќе бидат исклучиво со *координаторот*.

Co-organiser (co-beneficiary) – Ко-организатор (ко-корисник): Културен оператор од квалификувана земја, со конкретна и суштествена вклученост во осмислувањето, спроведувањето и финансирањето на проектот. Вклученоста на секој ко-организатор мора да биде јасно посочена во формуларот за апликација. Исклучиво обезбедувањето на услуги или стоки во врска со проектот, без оглед дали е на договорна основа или не, не се смета дека е во согласност со дефиницијата на ко-организатор.

Directcosts– Директни трошоци: Квалификувани директни трошоци се трошоците кои може да се идентификуваат како конкретни трошоци директно поврзани со спроведувањето на проектот или на програмата за работа и кои, оттука, може директно да се книжат на нив.

Depreciation of equipment – Амортизација на опремата: Во случај на купување опрема која се користи за целите на проектот или за ко-финансираната годишна програма за работа, треба да се примени амортизација. Само амортизацијата во тек на *квалификуваниот период*, согласно дефиницијата во *Договорот за грант* е Квалификуван *директен трошок*, во онаа мрека во која опремата конкретно се користи за проектот или во врска со активностите на ко-финансираната програма за работа. Се применуваат правилата на амортизација согласно националните даночни и сметководствени правила на организацијата *корисник*.

Eligible Budget – Квалификуван буџет: Буџетот на предлогот мора да биде во ЕУРи да се состои од два дела: проценети трошоци квалификувани за финансирање од ЕУ и проценет приход (вклучувајќи го и побараниот грант). Буџетот мора секогаш да биде порамнет (расходи = приход). Тој мора да е презентираан согласно моделот приложен во формуларот за апликација за секоја од компонентите (*strands*).

Eligible costs – Квалификувани трошоци: Неопходни, специфични и разумни расходи направени од страна на *корисникот/ко-корисниците*, во тек на спроведувањето на ко-финансираната активност или пак организацијата-*корисник*, во тек на спроведувањето на активностите од нејзината годишна програма за работа. Тие мора да се регистрирани во пресметките, согласно важечките сметководствени принципи. Интернетите процедури на сметководство и ревизија мора да дозволат директно порамнување на трошоците и приходите декларирани во врска со активноста со соодветните сметководствени стандарди и придружни документи.

Eligible countries – Квалификувани земји: Земјите кои учествуваат во Програмата (за повеќе информации види Поглавје 1.3.2)

Eligibility Criteria – Критериуми за квалификуваност: Критериумите за квалификуваност се изложени за секоја од компонентите на Програмата и се верификуваат во тек на првиот чекор од процесот на селекција на поднесените предлози. Само предлозите кои се придржуваат кон соодветните критериуми за квалификуваност се предмет на продлабочена оценка врз основа на *критериумите за селекција и доделување на грант*.

Eligibility period – Период на квалификуваност: Периодот во тек на кој мора да се генерираат *квалификуваните трошоци*, односно трошоците коишто се неопходни за спроведување на квалификуваните активности или на програмата за работа и кои повлекуваат обврска за плаќање. Периодот на квалификуваност е пропишан во *Договорот за грант / Одлуката за грант*.

Exclusion Criteria – Критериуми за исклучување: Овие критериуми се од општа природа и важат за сите апликанти за грантови доделени од Комисијата. Апликантите мора да потврдат дека тие се придржуваат кон одредбите пропишани со Членовите 93(1), 94 и 96(2)(а) од Финансиската регулатива.

External audit – Надворешна ревизија: Доколку побараниот грант е над EUR500.000, во случај на проектен грант, или пак EUR100.000, во случај на оперативен грант, апликацијата мора да е придружена со надворешен ревизорски

извештај изготвен од одобрен ревизор. Ова мора да опфаќа и заверени ревидирани сметки за последната расположлива *финансиска година* (не постари од 18 месеци). Следниве се изземени од оваа обврска: јавни организации согласно дефиницијата во овој Програмски водич; меѓународни организации кои се раководат со јавното право; средношколски или високошколски образовни установи; корисници со заедничка и лична одговорност (*во случај на Договор за грант / Одлука за грант која опфаќа неколку корисници*).

Financial capacity of the applicant – Финансиски капацитет на апликантот: Ова е еден од *критериумите за селекција*, коишто се оценуваат во тек на процесот на селекција на поднесените предлози. Апликантите мора да имаат стабилни и доволни извори на финансирање за да ја одржат својата активност во тек на периодот во чиј тек се спроведува акцијата и да учествуваат во нејзиното финансирање. Со цел да се олесни верификацијата на *финансискиот капацитет*, Формуларот за финансиски капацитет мора да се поднесе. Во случај да се процени дека *финансискиот капацитет* е недеволен, Извршната агенција може да ја отфрли апликацијата, да побара дополнителни информации, да побара гаранција или да предложи *Договор за грант / Одлука за грант* без пред-финансирање.

FinancialIdentificationForm– Формулар за финансиска идентификација: Службите на Извршната агенција не може да пристапат кон доделување на грант, ниту пак може да пристапат кон одобрување на предфинансирањето на финалната исплата, се' додека координатите на корисниците не се регистрирани и централно валидирани. За таа цел, апликантите мора да поднесат Формулар за финансиска идентификација, којшто ќе овозможи верификација на банкарската сметка поврзана со *Договорот за грант / Одлуката за грант*. Овој формулар мора да е потпишан

од сопственикот на сметката и заверен од банката (односно, да има службен печат на банката и потпис на претставник на банката).

FinalFinancialyear– Финална финансиска година: Периодот опфатен со завршните сметки на организацијата; во најголем број од случаите од 1 јануари до 31 декември.

Flatrates– паушални стапки: Ова се применува на пресметката на севкупниот износ на грантот во случај на Оперативни грантови (*strand2*) и Грантови за литературни преводи (*strand1.2.2*).

Согласно ваквиот систем, грантот се пресметува врз основа на фиксен износ: на пр., фиксен износ по страница или фиксен износ по припадник на персоналот на организацијата.

GrantAgreement– Договор за грант: Финансирањето на успешните предлози од страна на ЕУ може да заземе форма на *Договор за грант* меѓу Извршната агенција и *корисникот*. *Договорот за грант* ги воспоставува условите и предусловите со кои е регулиран доделениот грант и стапува на сила по потпишување на последната од двете страни, односно Извршната агенција. Тој може да се менува и дополнува во тек на *квалификуваниот период на активност*.

GrantCalculator– Калкулатор на грантот: Оваа алатка е на располагање за Проектите за литературен превод (*strand 1.2.2*) и оперативните грантови (*strand2*). Тој е вклучен во соодветните формулари за апликација и автоматски ги пресметува релевантните износи.

GrantDecision– Одлука за грант: Финансирањето од ЕУ за успешните предлози може да биде во форма на Одлука за грант, којашто се потпишува унилатерално од страна на Извршната агенција. Одлуката за грант ги дефинира условите со кои се регулира доделениот грант. Таа може да се дополнува во тек на *Квалификуваниот период*.

Indirectcosts(administrative/operatingcosts) – Индиректни трошоци (административни/оперативни трошоци): Тоа се *квалификувани трошоци* коишто не може да се идентификуваат како конкретни трошоци директно поврзани со спроведувањето на активност (односно, не може да се книжат директно на нејзе), туку може да се идентификуваат и оправдаат како трошоци предизвикани во врска со активност. Тука може да се вбројат, меѓу другото, изнајмувањето простор, греење, струја, гас, трошоци за комуникација, поштенски трошоци.

LegalEntity– Правно лице: За да бидат квалификувани, апликантите мора да се приватни или јавни организации со статус на правно лице. За да може да се идентификува правниот идентитет на апликантите, мора да се приложи *Формулар за правно лице*, заедно со соодветната придружна документација (односно статuti, законски уредби).

Mandate- мандат: Ова важи само за Повеќегодишните проекти за соработка (*strand1.1*) и Проектите за соработка (*1.2.1*). Врз основа на *Договорот за грант / Одлуката за грант*, *Координаторот* носи целосна одговорност за активност, пред Извршната агенција. Секој *Ко-организатор* мора да го потпише овој документ, со кој потписникот *му дава и полномошно на Координаторот* да делува во нивно име и за нивна сметка во тек на спроведувањето на активност. Мандатот го дава Извршната агенција и тој е анекс на *Договорот за грант / Одлуката за грант*.

Operationalcapacity– оперативен капацитет: Ова е еден од *критериумите за селекција*, коишто се проценуваат во тек на процесот на селекција на поднесените предлози. Апликантите мора да имаат професионални компетенции и квалификации потребни за да се заокружи предложената активност или програма за работа. За таа цел, *Извештај за активностите* и *Биографија (CurriculaVitae)* на лицата одговорни за спроведувањето на предложената програма

за работа или активност во име на секоја од организациите – апликанти, мора да се поднесат како дел од апликацијата.

PartnerintheThirdCountry(strand1.3) – Партнер во Трета земја (компонента 1.3): За да се смета за партнер во одбраната *Трета земја*, културниот оператор мора да има свое законски регистрирано седиште во одбрана *Трета земја*, треба да учествува во осмислувањето и спроведувањето на предложените активности и да го потпише *Договорот за соработка*. Трошоците направени од партнер(ите) во *Трета земја* не се квалификувани, освен доколку не се директно платени или рефундирани од страна на *Координаторот и/или Ко-организаторите*.

Programme Committee - Програмски одбор: Врз основа на одлуката за основање на Програмата за култура, Комисијата и Извршната агенција при спроведувањето на Програмата (односно Програмскиот водич, конкурси, листа на предлози селектирани за ко-финансирање) добиваат помош од одбор составен од претставници на квалификуваните земји. Овој одбор се информира или се повикува да даде свое мислење за релевантните предлози.

PublicOrganization- Јавна организација: Секоја организација, чиј дел од трошоцит се финансира директно од државниот буџет, било од страна на централните, регионалните или локалните власти. Односно, овие трошоци се финансираат од средства на јавниот сектор прибрани преку оданочување или парични казни или такси регулирани со законот, без таа да треба да мине низ процес на апликација којшто може да резултира таа да е неуспешна во изнаоѓањето средства. Организациите чие постоење зависи од државното финансирање и кои добиваат грантови секоја година одново, но за кои постои макар и теоретска можност дека некоја година нема да успеат да добијат средства се сметаат за приватни организации.

Rightofscrutiny– Право на детално испитување: Европскиот парламент има право на детално испитување на мерките за спроведување кои спаѓаат под процедурата на ко-одлучување (односно, одлуки донесени од страна на Советот и Парламентот, а врз основа на предлог од Комисијата). За оваа улога, Парламентот има на располагање еден месец за да ги испита нацрт-мерките пред Комисијата да донесе формална одлука. Временскиот лимит започнува веднаш откако предложените мерки за спроведување (односно листата на предлози селектирани за ко-финансирање) ќе се достави до Парламентот, по консултации со Програмскиот одбор.

Selectioncriteria- Критериуми за селекција: Овие критериуми служат како основа за проценка на *Оперативниот капацитет и Финансискиот капацитет* на организацијата – апликант да ги заврши предложените активности или програма за работа (види, исто така, *Оперативен капацитет и Финансиски капацитет*)

Strand- Компонента: Специфична активност за која се предвидува ко-финансирање од ЕУ во рамки на Програмата за култура (2007-2013).

Sub-contracting(implementationcontracts/awardofprocurementcontracts) – Под-изведувачи (извршување на договори/ доделување на договори за набавки): Сите услуги и/или стоки во врска со предложената активност или програма за работа, кои ги обезбедува трето лице, а не организацијата апликант, а за кои организацијата – апликант во целост му ги плаќа или надоместува трошоците, независно од формата на правниот договор склучен меѓу нејзе и третото лице. Странките во под-договорот мора да се наведени во формуларот за апликации и директните трошоци поврзани со активностите коишто ги спроведуваат овие страни мора да се јасно посочени во буџетот.

ThirdCountry– Трети земји: Секоја земја освен квалификуваните земји.

Додаток

Ажурирана верзија на Водичот за програмата (2007-2013) - 22/10/2008

- Модификација на фусотата 50: Поглавје VI Поддршка за организации активни на европско ниво во сферата на културата, компонента (strand) 2,Оперативни грантови, категорија d)Структури за поддршка на политиките за Агендата култура.
- Ве молиме, имајте предвид дека крајните рокови за поднесување апликации за Категоријата d) Структури за поддршка на политиките за Агендата култура се продолжени до 1 декември 2008.
- За другите категории (a)Амбасадори, b)Мрежи за застапување, c)Фестивали, крајниот рок за поднесување апликации останува 1 ноември 2008.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА 2008

Издавач

Министерство за култура на Република Македонија
Одделение Културно контактна точка (Cultural Contact Point – Macedonia)

Превод
Јасна Шоптрајанова
Вртева Ирена Рабациска

Лектура
Дракче Ѓорѓески

Графичко обликување
Графохартија ДООЕЛ - Скопје

Печатница
Графохартија ДООЕЛ - Скопје

Тираж 500

????????????????????
??//????????????????

Информации за ЦИП и ИСБН